Пролетарыі ўсіх краін, еднайцеся!

Комуністычная Партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і Мінскага Абкома КП(б)Б

ГОД ВЫДАННЯ XXIV

№ 81 (6963)

СУБОТА 5 КРАСАВІКА 1941 г.

ЦАНА 15 КАП.

Сёння ў нумары:

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЁ: Як цэхавыя партарганізацыі «Гомсельмаша» змагаюцца за план і якасць. **Н. Сабаленка.** — Там, дзе вырашаецца поспех вытворчасці. **А. Палаш.** — За чыстату і парадак. **А. Сямёнаў.** — Строгі тэхналагічны рэжым — закон вытворчасці. **В. Нарбутовіч** — Эканоміць ва ўсім. **Н. Палонскі** — Па графіку.

ДАДЗІМ КРАІНЕ БОЛЬШ ЦЭГЛЫ! **А. Гельфанд.** — На бабруйскіх цагельных заводах. **А. Севаш** — Не падрыхтаваліся да сезона.

АРТЫКУЛЫ: **І. Чарняўскі.** — Да навуковай канферэнцыі па размяшчэнню прадукцыйных сіл БССР. **Б. Парэмскі** — Прывесці ў парадак палі сушкі торфу. **І. Пучынскі.** — Рэзервы адной МТС. **К. Байдачэнка.** — У Мехаве не рыхтуюцца да сяўбы. **Ф. Жураў.** — Калгаснікі выходзяць на асушку балот. **І. Завіч.** — Ірландыя і вайна. **В. Аніскавец.** — Перабудуем сваю работу. **Н. Дубіцкі.** — Пескарыстаныя магчымасці. **Пісьмы ў рэдакцыю.**

ЗА РУБЯЖОМ: **Вайна ў Еўропе і Афрыцы** (дзённік ваенных дзеянняў). Англійскія войскі эвакуіравалі Бенгазі. **Вайна ў Кітаі** (агляд з 27 сакавіка па 4 красавіка). Адстаўка венгерскага ўрада. Бардошы — прэм'ер-міністр Венгрыі. Перамяшчэнні ў саставе кітайскага ўрада і кіраўніцтва гаміндана.

АРГАНІЗАВАНА ПРАВЕСЦІ ВЕСНАВУЮ СЯЎБУ

Вясна ўступіла ў свае правы. Рэспубліка знаходзіцца на парозе сяўбы. У некаторых паўднёвых раёнах пачаліся палявыя работы. Многа клопатаў цяпер у калгасах. Удумлівыя і энергічныя гаспадары яшчэ і яшчэ раз прыкідваюць: ці ўсё гатова, ці ўсе на сваіх месцах, ці не падвядзе тая або іншая «дробязь»? Труджанікі калгаснай вёскі гараць жаданнем арганізаванай работай на сацыялістычных палях заваяваць багаты сталінскі ўраджай.

Партыйныя і непартыйныя бальшавікі нашай рэспублікі, няўхільна ажыццяўляючы рашэнні XVIII з'езда ВКП(б) і ўказанні таварыша Сталіна, азнаменавалі мінулы, 1940 год далейшым арганізацыйна-гаспадарчым умацаваннем калгасаў. Сотні сельскагаспадарчых арцелей, тысячы брыгад і звенняў заваявалі багаты ўраджай і дабіліся высокай прадуктыўнасці жывёлагадоўлі. Стопудовыя ўраджаі сталі здабыткам многіх калгасаў рэспублікі.

Партыя і ўрад стварылі ўсе ўмовы для небывалага ўздыму сельскай гаспадаркі, для росту ўраджайнасці ўсіх культур. Калгасы ўзброены першакласнай тэхнікай. Партыя Леніна—Сталіна вырасціла дзесяткі тысяч выдатнейшых, таленавітых арганізатараў калгаснай гаспадаркі, бязмежна адданых справе сацыялізма, сапраўдных наватараў, энтузіястаў перадавой совецкай агратэхнікі. Натхнёныя гістарычнымі рашэннямі партыі і ўрада аб дадатковай аплаце працы перадавых калгаснікаў, аб масавай асушцы балот, калгаснікі імкнуцца множыць поспехі арцельнай гаспадаркі і гэтым забяспечыць далейшае ўмацаванне эканамічнай і абароннай магутнасці сваёй радзімы.

Поспехі ў нас вялікія. Яны радуюць і натхняюць кожнага совецкага патрыёта. Але няма ніякіх падстаў да самасупакаення. Застой, імкненне спачываць на лаўрах чужды бальшавікам. Вядома, у 1940 годзе ў рэспубліцы сеялі многа лепш, чым у мінулыя годы. Але хіба мала было і летась недахопаў і недаробак?

Зараз, калі мы знаходзімся на парозе масавых палявых работ, трэба яшчэ і яшчэ раз улічыць усе недахопы, каб прадухіліць іх паўтарэнне. Недахопы гэтыя заключаліся перш за ўсё ў недастатковым угнаенні палёў і доглядзе за пасевамі, у нездавальняючым выкарыстоўванні машынна-трактарнага парка многімі МТС, калгасамі і соўгасамі. Апрача таго, у мінулым годзе рэспубліка не выканала плана пасеву кармавых і некаторых тэхнічных культур.

На жаль, гэтыя ўрокі ў радзе раёнаў не ўлічаны. Многія калгасы, асабліва ў Магілеўскай і Віцебскай абласцях, не падрыхтавалі да сяўбы добраякаснага насення. Няма яшчэ ў многіх раёнах упорнай бальшавіцкай барацьбы за ўгнаенне калгасных палёў. Асабліва адстаюць з накапленнем і вывазкай мясцовых угнаенняў калгасы Магілеўскай і Гомельскай абласцей. Не лепш з мінеральнымі ўгнаеннямі. Па Мінскай вобласці са складаў Сельхізснаба не вывезена 5,2 тыс. тон мінеральных угнаенняў, па Палескай — 4,4 тыс. тон, па Віцебскай — 7,3 тыс. тон, па Вілейскай — 2,5 тыс. тон і т. д.

Хоць у цэлым па рэспубліцы план рамонту трактараў выканан, аднак некаторыя МТС усё яшчэ не спяшаюцца з завяршэннем рамонтных работ. І што асабліва нецярпіма—гэта нізкая якасць рамонту. Да чаго гэта прыводзіць ведаюць многія МТС з практыкі мінулых год. І ўсё-ж у Хоцімскай, Петрыкаўскай, Цялушскай і некаторых іншых МТС няма бальшавіцкай барацьбы за якасць рамонту.

Усе партыйныя, совецкія работнікі і зямельныя органы рэспублікі павінны пранікнуцца ўсведамленнем сваёй адказнасці перад партыяй і краінай за лёс будучага ўраджаю, за поспех веснавой сяўбы. Лічаныя дні, якія асталіся да пачатку масавых палявых работ, трэба максімальна выкарыстаць, каб нагнаць упушчанае.

Усе калгасы павінны забяспечыць сябе кандыцыйным па чыстаце і ўсхожасці насеннем усіх культур. Трэба неадкладна закончыць сортаабмен і па-гаспадарску захаваць кожны кілограм насення. Наступіла пацяпленне, надвор'е вільготнае. Значыць, цяпер асабліва важна прадухіліць псаванне насенных матэрыялаў, арганізаваць пералапачванне, праветрыванне і прасушванне насення. Нельга, нарэшце, цярпець такое становішча, калі на парозе сяўбы ў некаторых раёнах не закончылі ачыстку насення зернавых і тэхнічных культур. Усё павінна быць зроблена, каб выправіць гэтыя буйнейшыя недахопы.

Выключна адказныя задачы стаяць перад машынна-трактарнымі станцыямі. Ад іх бесперабойнай работы залежыць вельмі многае. Кожны трактар, сеялка, увесь прычэпны інвентар павінны быць прыняты зямельнымі органамі і да 10 красавіка дастаўлены на месца работы.

Своечасовы завоз гаручага і змазачнага матэрыялу, падрыхтоўка паліва для газагенератарных трактараў, бязлітасная барацьба са стратамі гаручага, замацаванне за кожным трактарам кваліфікаваных трактарыстаў, строгі кантроль за выкананнем кожнай трактарнай брыгадай і трактарыстам устаноўленых планаў і правіл тэхнічнага догляду за машынамі—усё гэта важнейшыя задачы, да паспяховага вырашэння якіх павінна быць прыкавана ўвага кожнага кіраўніка МТС.

Пасеяць быстра і высокаякасна, правесці ўсе палявыя работы на высокім агратэхнічным узроўні, поўнасцю выкарыстаць багаты вопыт перадавікоў — вось за што павінны змагацца партыйныя і совецкія арганізацыі, зямельныя работнікі. А гэта значыць: поўнасцю выкарыстаць мясцовыя і мінеральныя ўгнаенні, забяспечыць баранаванне ўсяго зябліва і паследуючую перадпасеўную апрацоўку ў залежнасці ад глебавых умоў, абавязкова пратручваць насенне зернавых культур і ільну, арганізаваць яравізацыю насення, правесці падкормку і баранаванне азімых, арганізаваць спуск веснавых вод на нізінах, безумоўна выканаць планы пераходу да прынятых севазваротаў, своечасова правесці сяўбу канюшыны па азімых і яравых культурах, у максімальна кароткія тэрміны—за 6—8 дзён — пасеяць раннія зернавыя культуры.

З года ў год перадавыя калгасы рэспублікі заваёўваюць высокія ўраджаі ільну. Аднак, у цэлым па рэспубліцы ўраджайнасць ільну астаецца нізкай. Больш таго, у некаторых месцах дапушчана зніжэнне ўраджайнасці гэтай важнейшай тэхнічнай культуры. Гэта — рэзультат аслаблення ўвагі да ільнаводства з боку многіх калгасаў, кіраўнікоў партыйных, совецкіх і зямельных органаў.

Пара пакончыць з такім становішчам! Неабходна забяспечыць размяшчэнне ўсіх пасеваў ільну па лепшых папярэдніках у палях севазваротаў, пасеяць на добра падрыхтаваных, угноеных глебах, поўнасцю выкарыстаць сеялкі. Асабліва важна арганізаваць правільнае камплектаванне звенняў па ільну, паставіць на чале іх перадавых, ведаючых толк у агратэхніцы калгаснікаў.

Задача заключаецца ў тым, каб забяспечыць высокі ўраджай усіх, без выключэння, культур. Вядома, напрыклад, якая вялікая ўдзельная вага бульбы ў пасеўным плане. Вядома, далей, якое вялікае народна-гаспадарчае значэнне мае кок-сагыз. Нарэшце, у рэспубліцы ёсць спрыяючыя глеба-кліматычныя ўмовы для атрымання высокіх ураджаяў проса і грэчкі. Зусім ясна, што кожная культура ў паасобку патрабуе да сябе ўвагі, высокага класа агратэхнікі. Усё гэта павінна быць улічана пры арганізацыі палявых работ.

У гэтым годзе трэба вырашыць пытанне аб арганізацыі насенняводства канюшыны, лубіна і серадэлы. Гэтаму пытанню ў рэспубліцы ўвесь час не ўдзялялася належная ўвага. Пара ўсур'ёз узяцца за развядзенне канюшыны, лубіна і серадэлы, каб у будучым годзе ўсе калгасы рэспублікі былі забяспечаны насеннем. Няма неабходнасці даказваць, якое велізарнае значэнне мае такое мерапрыемства для далейшага ўздыму ўраджайнасці калгасных палёў.

Перадавыя калгасы накапілі каласальны вопыт. Упорна ўнядраючы перадавую агратэхніку, яны перамагаюць капрызы прыроды, заваёўваюць устойлівыя і высокія ўраджаі. Уся справа цяпер у тым, каб перадавая агратэхніка заняла моцнае месца ва ўсіх калгасах. Вядома, гэта патрабуе нямала намаганняў партыйных арганізацый, калгасных мас. Да таго-ж прадстаіць велізарная работа па асушцы і асваенню балот. Але ўсё гэта па плячу калгасам, усё гэта благародная, натхнённая большэвіцкая работа, — яна будзе аплачана старыцай. Няхай толькі нашы партыйныя арганізацыі ўсур'ёз дапамогуць калгасам правільна арганізаваць людзей, як след расставіць і выкарыстаць машыны—і адразу-ж ускрыюцца багацейшыя рэзервы.

Пакажам-жа ўзоры большэвіцкай арганізаванасці! У сціслыя тэрміны і на высокім агратэхнічным узроўні правядзем веснавую сяўбу! Яшчэ вышэй узнімем сцяг соцыялістычнага спаборніцтва за высокі сталінскі ўраджай!

ПАЧАЛІСЯ ПАЛЯВЫЯ РАБОТЫ

БРЭСТ, 4 красавіка. **(Кар. «Звязды»).** Пасля прайшоўшых дажджоў у вобласці насталі цёплыя сонечныя дні. Асобныя калгасы пачалі палявыя работы. Да пасева першых гектараў ранніх культур рыхтуецца калгас імені Варашылава, Жабінкаўскага раёна. Ранняя цвятная капуста, памідоры, гуркі, радыс ужо паспелі ў парніках. Гароднік тав. Карэлюк разам з брыгадзірам трэцяй брыгады тав. Міранюком прыступіў да падрыхтоўкі глебы пад пасеў. Пасля спуску вады, 3 красавіка яны ўзаралі першыя 2 гектары.

Сёння пачалі працаваць два трактары ХТЗ Дамачэўскай МТС на палях калгаса «Свабодная праца», Падлужскага сельсовета. Выйшлі пахаць таксама сяляне-аднаасобнікі вёскі Дурычы, Меднянскага сельсовета, і вёскі Збунін, Дубінскага сельсовета, гэтага-ж раёна.

Трактарысты перавыконваюць нормы

ХОЙНІКІ, 4 красавіка. (БЕЛТА). Падрыхтавана сустрэў вясну соўгас «Перамога соцыялізма». Ужо два дні на палях соўгаса працуюць трактары. Яны падрыхтоўваюць глебу пад пасеў зернавых. Трактарысты Сямён Гаравой, Сяргей Быліцкі і іншыя выконваюць нормы на рассяванні угнаенняў на 150 проц. Высокай выпрацоўкі дабіліся ў першыя дні палявых работ трактарысты тт. Марчанка і Барабуля. На культывацыі зябліва на асвоеных балотах яны выконваюць дзённую норму ў паўтара раза. Праз два—тры дні соўгас пачне сеяць зернавыя.

Выбарачным парадкам пачалі падрыхтоўку глебы пад яравыя калгаснікі сельгасарцелі «Комунар», Арэвіцкага сельсовета. Узарана першых 8 гектараў.

IV сесія Вярхоўнага Совета РСФСР І-га склікання

Раніцой 3 красавіка пад старшынствам намесніка Старшыні Вярхоўнага Совета РСФСР дэпутата П. С. **Макаравай** адбылося чацвертае пасяджэнне IV сесіі Вярхоўнага Совета РСФСР 1-га склікання. Прадаўжаліся спрэчкі па дакладу Народнага Камісара фінансаў РСФСР тав. А. А. Паскопава аб дзяржаўным бюджэце РСФСР на 1941 год.

Дэпутаты аднагалосна адабраюць прадстаўлены на зацвярджэнне сесіі бюджэт. Ілюстрыруючы яркімі лічбамі і фактамі, на прыкладзе сваіх рэспублік, краёў і абласцей бурны рост соцыялістычнага будаўніцтва, дэпутаты ў той-жа час ускрываюць недахопы ў рабоце наркаматаў і іх мясцовых органаў, гавораць аб велізарных рэзервах, якія ёсць у розных галінах народнай гаспадаркі Расійскай Федэрацыі.

Аб нескарыстаных рэзервах гаварыў у [illegible]

[illegible] якія вялікія рэзервы ёсць у гандлі для рэалізацыі плана накапленняў.

Аб недахопах у рабоце Народнага Камісарыята фінансаў РСФСР і яго мясцовых органаў гаварылі ў сваіх выступленнях дэпутаты А. М. **Буевераў** і К. П. **Ардашоў.**

Павялічваючыяся з года ў год асігнаванні на развіццё народнай гаспадаркі і соцыяльна-культурныя мерапрыемствы забяспечваюць бурны рост кадраў совецкай інтэлігенцыі. Старшыня выканкома Тульскага облсовета тав. Н. І. **Чмутаў** паведаміў, што ў вобласці зараз налічваецца звыш тысячы ўрачоў, больш 13 тыс. настаўнікаў, 1700 аграномаў, заатэхнікаў, ветэрынарных урачоў, землеўпарадчыкаў, тысячы інжынераў, тэхнікаў, канструктараў. Аб вялікай навуковай рабоце ў горадзе Мічурынску гаварыў дэпутат С. Ф. **Чарненка.**

На пасяджэнні сесіі 3 красавіка [illegible] **Івогін,** [illegible] **Грышакова,** [illegible] прамысловасці [illegible]

4 красавіка сесія прадаўжала сваю работу. (ТАСС)

Закрылася II сесія Вярхоўнага Совета Латвійскай ССР

РЫГА, 3 красавіка. (ТАСС). Сёння адбылося заключнае пасяджэнне II сесіі Вярхоўнага Совета Латвійскай ССР.

[illegible]

XI ПЛЕНУМ ВЦСПС

4 красавіка [illegible] закончыў сваю работу XI пленум Усесаюзнага Цэнтральнага Совета Прафесіянальных Саюзаў. [illegible] Н. М. Шверніка [illegible] на 1941 год. (ТАСС).

Шахматны матч-турнір

[illegible]

ПАДРЫХТОЎКА ДА ВЫБАРАЎ ПАРТЫЙНЫХ ОРГАНАЎ У ПЯРВІЧНЫХ ПАРТАРГАНІЗАЦЫЯХ

ГОМЕЛЬ, 4 красавіка. (БЕЛТА). Бюро Гомельскага абкома КП(б)Б вынесла спецыяльнае рашэнне аб падрыхтоўцы да правядзення выбараў партыйных органаў у пярвічных партыйных арганізацыях.

У прынятым рашэнні бюро абкома КП(б)Б прапанавала гаркому КП(б)Б, райкомам партыі і пярвічным партарганізацыям правесці выбары пад знакам барацьбы за рэалізацыю рашэнняў XVIII Усесаюзнай партканферэнцыі, няўхільнага выканання пастаноў СНК СССР і ЦК ВКП(б) аб дадатковай аплаце калгаснікаў за павышэнне ўраджайнасці сельскагаспадарчых культур і прадуктыўнасці жывёлагадоўлі па Беларускай ССР і аб асушэнні балот у Беларускай ССР, пад знакам узорнай падрыхтоўкі да правядзення веснавой сяўбы і паляпшэння арганізацыйнай і партыйна-масавай работы.

Бюро абкома КП(б)Б зацвердзіла план правядзення выбараў партыйных органаў у вобласці. Выбары будуць праведзены з 10 па 30 красавіка. Пры оргінструктарскім аддзеле абкома адбылася нарада загадчыкаў оргінструктарскіх аддзелаў гаркома і райкомаў партыі, на якой былі абмеркаваны канкрэтныя задачы партыйных арганізацый у сувязі з падыходзячымі выбарамі.

***

БРЭСТ. **(Кар. «Звязды»).** Бюро Брэсцкага абкома КП(б)Б прыняла рашэнне аб правядзенні выбараў кіруючых органаў у пярвічных партыйных арганізацыях. Выбары рашана правесці ў перыяд з 10 красавіка па 1 мая.

Справаздачна-выбарная кампанія будзе праходзіць пад знакам праверкі выканання пярвічнымі партыйнымі арганізацыямі рашэнняў XVIII Усесаюзнай партыйнай канферэнцыі, рашэння партыі і ўрада ад 9 студзеня 1941 года аб развіцці мясцовай прамысловасці, узорнай падрыхтоўкі і правядзення веснавой сяўбы і т. д.

Брэсцкі гарком КП(б)Б правёў па пытанню падрыхтоўкі да выбараў інструктыўную нараду сакратароў пярвічных партыйных арганізацый. Сакратар абкома і гаркома КП(б)Б тав. Тупіцын расказаў сакратарам партыйных арганізацый аб задачах выбараў, асабліва ён падкрэсліў неабходнасць старанкага складання справаздач і ўзорнай падрыхтоўкі сходаў.

МЕЛІЯРАТЫЎНЫЯ МТС І МАШЫННА-МЕЛІЯРАТЫЎНЫЯ АТРАДЫ У БССР

У сувязі з ажыццяўленнем пастановы СНК СССР і ЦК ВКП(б) аб асушэнні балот у Беларускай ССР у рэспубліцы прыступлена да арганізацыі меліяратыўных МТС і машынна-меліяратыўных атрадаў. Дзве МТС ствараюцца ў Палескай вобласці, па адной — у Гомельскай, Віцебскай і Мінскай абласцях. У Палескай вобласці адна МТС будуецца ў вёсцы Навасёлкі, Капаткевіцкага раёна, другая — у Даманавіцкім раёне. У Віцебскай вобласці МТС будуецца на базе лугаса «Крывіна-свяча».

На будаўніцтва МТС адпускаецца 1,8 мільёна рублёў. У бліжэйшы час МТС атрымаюць 75 балотных трактараў з расшыранымі гусеніцамі.

Машынна-меліяратыўныя атрады арганізуюцца пры 20 МТС. Яны ўжо створаны пры Іолчанскай МТС (Камарынскі раён), Азарыцкай МТС (Даманавіцкі раён) і іншых. (БЕЛТА).

12 новых калгасаў

БЕЛАСТОК. **(Кар. «Звязды»).** Вынікі гаспадарчай дзейнасці маладых калгасаў Беластоцкай вобласці за мінулы год наглядна паказалі сялянам перавагу калектыўнай соцыялістычнай працы. У многіх калгасах вага працадня выразілася ў 6—7 кілаграмаў зярна, 10—20 кілаграмаў бульбы. Былыя беднякі і серадняки, якія ніколі ў жыцці не мелі ўдосталь хлеба, атрымалі на свае працадні па некалькі сот пудоў зярна і да 1.000 пудоў бульбы, фуража і т. д.

Цяпер, на парозе другой большэвіцкай вясны, многія аднаасобнікі падалі заявы аб сваім жаданні ўступіць у калгас. У калгасы вобласці паступіла каля 200 такіх заяў. За дзве дэкады сакавіка ў раёнах арганізавана 12 новых сельгасарцелей. Пяць калгасаў арганізавана ў Бельскім раёне, у іх аб'ядналася 189 гаспадарак. Два калгасы арганізаваны ў Гродненскім раёне, столькі-ж у Беластоцкім. Адзін з новаарганізаваных калгасаў у вёсцы Бацюты еднае 95 сялянскіх гаспадарак. На першым сходзе калгаснікі рашылі назваць сваю арцель іменем вялікага лётчыка сучаснасці—Чкалава.

Чкалаўцы энергічна ўзяліся за падрыхтоўку да сяўбы: на поле вывозіцца гной, кузня рамантуе сельскагаспадарчы інвентар. Ствараецца веснавы фуражны фонд. Цесляры пачалі будаваць дом для праўлення калгаса.

Е. УЗДЗЕНСКІ.

Пагадненне аб тавараабароце і плацяжах паміж СССР і Бельгіяй

4 красавіка 1941 г. у Маскве падпісана Пагадненне аб тавараабароце і плацяжах паміж СССР і Бельгіяй. Заключэнне Пагаднення адбылося ў рэзультаце перагавораў, якія вялі Намеснік Народнага Камісара Знешняга Гандлю СССР тав. М. С. Сцепанаў і Начальнік Аддзела Гандлёвых Дагавораў Наркомзнешгандлю тав. Д. Д. Мішусцін, з аднаго боку, і, з другога боку, саветнік Германскага Пасольства ў Маскве п. Гільгер пры ўдзеле Генеральнага Дырэктара па знешняму гандлю і дэвізах Міністэрства Гаспадаркі Бельгіі п. Жэрар. (ТАСС).

Па Совецкай краіне

Да дэкады таджыкскага мастацтва ў Маскве. На здымку: фінальная сцэна з оперы «Каваль Кова» ў пастаноўцы Таджыкскага дзяржаўнага тэатра оперы і балета (Сталінабад), у ролі Кова (у цэнтры) артыст Таіраў Халін.
Фото Л. Дзятлова. (Фотахроніка ТАСС).

АГРАМЕТЭАРАЛАГІЧНАЕ АБСЛУГОЎВАННЕ СЕЛЬСКАЙ ГАСПАДАРКІ

Да абслугоўвання сельскай гаспадаркі ў 1941 годзе прыцягнуты 1953 метэаралагічныя станцыі— амаль у два разы больш, чым у мінулым годзе. Звыш 20 тысяч абласных і раённых арганізацый, МТС, калгасаў і соўгасаў атрымліваюць ад станцый штодзённыя і дэкадныя аграметэаралагічныя бюлетэні. Упершыню будуць ставіцца прагнозы развіцця палявых культур у залежнасці ад умоў надвор'я. Станцыям даручана своечасова папярэджваць калгасы і соўгасы аб магчымых замаразках.

60 ТЫСЯЧ НОВЫХ РАБОЧЫХ ВУГАЛЬНАЙ ПРАМЫСЛОВАСЦІ

У пачатку чэрвеня на шахты і прадпрыемствы вугальнай прамысловасці будуць накіраваны 60 тысяч маладых рабочых з ліку канчаючых школы фабрычна-заводскага абучэння.

У першую чаргу будуць забяспечаны кваліфікаванымі кадрамі шахты і прадпрыемствы, якія павінны ў 1941 годзе асвоіць праектную магутнасць.

Для размяшчэння новых рабочых арганізуецца будаўніцтва інтэрнатаў і іншых будынкаў.

САМАЛЁТ І. І. ЧАРАВІЧНАГА НА 81 ГРАДУСЕ 2 МІНУТЫ ПАЎНОЧНАЙ ШЫРАТЫ

3 красавіка ў Галоўным упраўленні Паўночнага марскога шляху супрацоўніку ТАСС паведамілі, што самалёт «СССР Н-169», пілатыруемы палярным лётчыкам тав. І. І. Чаравічным, 2 красавіка ў 21 гадзіну (па маскоўскаму часу) падняўся з вострава Врангеля і ўзяў курс на поўнач — углыб палярнага басейна.

У 3 гадзіны 55 мінут раніцы 3 красавіка паветраны карабль «СССР Н-169» дасягнуў 81 градуса 2 мінуты паўночнай шыраты і 180 градусаў усходняй даўгаты і зрабіў пасадку на лёд Паўночнага ледавітага акіяна.

Як вядома, І. І. Чаравічны 5 сакавіка вылецеў з Масквы. 20 сакавіка, прайшоўшы па маршруту востраў Рудольфа — мыс Молатава — востраў Капельны, самалёт прыбыў на востраў Врангеля. У састаў высокашыротнай паветранай экспедыцыі ўваходзяць: другі пілот тав. М. Н. Камінскі, штурман тав. В. І. Акуратаў, борт-радыст тав. А. А. Макараў, борт-механікі тт. Д. П. Шэкураў, В. Н. Барукін, А. В. Дурманенка, дырэктар Арктычнага інстытута Галоўпаўночморшляху тав. Я. С. Лібін, магнітолаг-астраном тав. М. Е. Острэкін і гідролаг тав. Н. Т. Чарнігаўскі.

Перад высокашыротнай экспедыцыяй пастаўлена задача правесці ў раёне пасадкі комплексную навукова-даследчую работу.

Экспедыцыя забяспечана ўсім неабходным для выканання навуковых работ. Адразу-ж пасля пасадкі ўдзельнікі экспедыцыі прыступілі да выканання праграмы навуковых даследванняў.

З высокашыротнай экспедыцыяй устаноўлена рэгулярная радыёсувязь.

(ТАСС).

ДОМ ПІОНЕРАЎ У КАЎНАСЕ

Дом піонераў Каўнаса адкрываецца ў былой рэзідэнцыі літоўскага дыктатара Сметоны.

КУЛЬТУРНАЕ БУДАЎНІЦТВА У СОВЕЦКАЙ МАЛДАВІІ

У гэтым годзе на культурнае будаўніцтва ў Совецкай Малдавіі выдзелена звыш 295 мільёнаў рублёў—64 процанты ўсяго бюджэта Малдавіі. Будзе адкрыта дадаткова 100 кінотэатраў у сёлах, пяць— у гарадах, 653 сельскіх клубы і 30 раённых, 12 дамоў культуры, дзесяткі бібліятэк, 52 школы. Значна вырасце сетка лячэбных устаноў. У Бендэрах, Бельцах і іншых гарадах арганізуюцца навукова-даследчыя станцыі, краязнаўчыя музеі.

У Кішынёве гэтымі днямі адкрыўся музей выяўленчых мастацтваў. Дабудоўваецца палац культуры. У бліжэйшы час адкрываюцца тры музеі. Пачнецца будаўніцтва Тэатра оперы і балета на 1100 месц.

Змяняецца аблічча сёл рэспублікі. У сяле Катоўскім, напрыклад, за кароткі час створаны Дом культуры, бібліятэка, музей Катоўскага, школа.

ПЕРШЫ КАРАВАН НАФТАВОЗАЎ НА ВОЛЗЕ

Уздоўж правага берага Волгі выстраіліся ў рад нафтавозы. Параходы і баржы ўпрыгожаны сцягамі. Першы караван у саставе пяці параходаў і дзевяці барж выходзіць 4 красавіка з Астрахані ў Сталінград, адкрываючы навігацыю на 9 дзён раней, чым у мінулым годзе. Ён вязе дзесяткі тысяч тон нафты.

(ТАСС).

Стокватэрны жылы дом на плошчы Герояў Совецкага Саюза ў Тбілісі. На другім плане адзін з карпусоў новапабудаванага будынка Тбіліскага інстытута інжынераў чыгуначнага транспарта.
Фото В. Палякова.

Партыйнае жыццё

ЯК ЦЭХАВЫЯ ПАРТАРГАНІЗАЦЫІ „ГОМСЕЛЬМАША“ ЗМАГАЮЦЦА ЗА ПЛАН І ЯКАСЦЬ

***

Там, дзе вырашаецца поспех вытворчасці

Н. К. САБАЛЕНКА,
сакратар партбюро завода «Гомсельмаш»

Заводская партыйная арганізацыя налічвае ў сваіх радах 260 камуністаў. Яны аб'яднаны ў 10 цэхавых партарганізацыях. Зразумела, што і да XVIII партканферэнцыі цэхавыя партарганізацыі не абыходзілі вытворчых пытанняў, але абмеркаванне работы цэхаў і ўчасткаў часта насіла неканкрэтны характар.

Рашэнні XVIII партканферэнцыі дапамаглі цэхавым партарганізацыям знайсці сваё месца на вытворчасці. Камуністы сталі больш уваходзіць у эканоміку сваіх цэхаў, змен, участкаў, больш энергічна змагацца з недахопамі. Павесткі дня цэхавых партыйных сходаў і пасяджэнняў бюро зараз насычаны важнейшымі пытаннямі жыцця і работы цэхаў. Камуністаў хвалююць зараз пытанні культуры вытворчасці, эканоміі сыравіны і матэрыялаў, беражлівых адносін да інструментаў і абсталявання, унядрэння новай тэхнікі і т. д. Дзейнасць цэхавых партарганізацый прымае зараз канкрэтныя формы.

Партыйнае бюро завода прыняло меры да ўмацавання нізавога партыйнага звяна, павелічэння партыйнай праслойкі, умацавання камуністамі важнейшых участкаў завода. У цэх паслана многа камуністаў, працаваўшых раней у апараце завода, у тым ліку 6 камуністаў—інжынераў і тэхнікаў. У адзін толькі ліцейны цэх паслана 3 камуністы-інжынеры.

Гэта сказалася на рабоце цэхаў, у прыватнасці рашаючага для завода ліцейнага цэха. Цэх гэты доўгі час лічыўся «вузкім месцам» на прадпрыемстве. Ліцейшчыкі тармазілі работу механічнага, зборачнага і іншых цэхаў. У цэху сістэматычна парушаўся тэхналагічны рэжым, працоўная дысцыпліна не была на належным узроўні, кіраўніцтва цэха прымірылася з бескультур'ем і захламленасцю. Усё гэта лімітыравала работу завода, з гэтага павялічваўся сабекошт прадукцыі, ствараліся прастоі, працвітала штурмаўшчына, зрываўся выпуск машын, брак ліцця даходзіў да 20 проц. Не гледзячы на агульнае перавыкананне плана 1940 г., мы не выканалі плана па асартыменту: недадана дзяржаве 1170 малатарань «Б.Р.», 1186 конных прывадаў, 1338 канюшынасеялак і рад іншых важнейшых машын.

Навядзенне парадку ў цэху мы пачалі з умацавання цэхавага кіраўніцтва. Былы начальнік цэха, які не справіўся з ускладзенымі на яго абавязкамі, пераведзен на ніжэйшую работу. Сакратар цэхавай партарганізацыі т. Перапалётчыкаў, які не здолеў забяспечыць партыйнае кіраўніцтва, быў таксама вызвален. Сакратаром партарганізацыі камуністы выбралі лепшага слесара гэтага цэха тав. Сямёнава. Разам з новым начальнікам цэха, беспартыйным бальшавіком тав. Ахлюсціным ён пачаў наводзіць парадак: умацавалася працоўная дысцыпліна, усе 16 камуністаў займаюць авангардную ролю на вытворчасці. У цэху была ўведзена цвёрдая тэхналогія. На адбыўшайся партыйна-тэхнічнай канферэнцыі рабочыя цэха ўнеслі 59 прапаноў. Партыйная арганізацыя строга сочыць за ажыццяўленнем іх. Праведзен рад арганізацыйна-тэхнічных мерапрыемстваў. Вынікі гэтай работы быстра сказаліся, — брак у ліцейным цэху знізіўся зараз да 3,23 проц., замест запланіраваных 7 проц. За які-небудзь месяц цэх стаў непазнавальным. Зараз рэдка калі можна пачуць скаргу на работу ліцейнага цэха.

Кіраўнікі механа-зборачнага цэха звычайна кожную дэкаду заглядвалі ў зводку, процанты перавыканання вытворчага плана іх заўсёды прыводзілі ў захапленне і супакойвалі. Ні начальнік цэха, ні сакратар партарганізацыі не аналізіравалі кожнай лічбы, не цікавіліся эканомікай цэха. Ніхто з іх толкам не ведаў, як расходуецца электраэнергія, метал, як скарыстоўваецца інструмент. На агульным цэхавым партсходзе, які адбыўся ў першых чыслах сакавіка, камуністы ўпершыню дэтальна, па ўсіх паказальніках абмеркавалі вынікі работы цэха за мінулы месяц. Начальнік цэха тав. Гаранскі даў падрабязны аналіз дзейнасці цэха. Выяўлена, што адсутнічае ўлік выдачы інструментаў, расходавання метала, электраэнергіі і змазачных матэрыялаў. Бескантрольнае расходаванне іх прыводзіць да падаражання сабекошту прадукцыі. Партыйная арганізацыя аб'явіла паход супроць марнатраўства, за эканомію.

Партыйная арганізацыя дапамагла цэхавай адміністрацыі навесці парадак у інструментальнай гаспадарцы. Ліквідавана абязлічка ў выдачы інструментаў і матэрыялаў. Праведзена вялікая работа па ўпарадкаванню энергетычнай гаспадаркі, чым дасягнута эканомія электраэнергіі. На бліжэйшым цэхавым партсходзе камуністы абмяркуюць, як выконваюцца рашэнні схода па пытанню эканоміі.

Настойліва і ўпорна змагаюцца за ўнядрэнне графіка работы, за чыстату і культуру вытворчасці, тэхнічны прагрэс партарганізацыі кузнечна-прэсавага, дрэваапрацоўчага цэхаў і заводаўпраўлення. Але гэта толькі першыя крокі барацьбы цэхавых партарганізацый за рэалізацыю рашэнняў XVIII партканферэнцыі. Паварот нізавых партарганізацый у бок вытворчасці спрыяе ўнядрэнню цвёрдага графіка на заводзе. Сутачны графік выпуску сельгасмашын за дзве дэкады сакавіка выканан на 127,7 проц. Пакуль зроблена яшчэ мала. Мы не выконваем праграмы па асартыменту, — сям-там захаваліся элементы штурмаўшчыны. Наша задача— штодзённа кіраваць цэхавымі партарганізацыямі, якія павінны стаць баявымі важакамі мас.

За чыстату і парадак

А. І. ПАЛАШ,
сакратар партарганізацыі кузнечна-прэсавага цэха

Захламленасць, бруд, бескультур'е тармозяць выкананне дзяржаўнага плана, прыводзяць да браку, аварый і непаладкаў.

У нас у цэху былі людзі, якія лічылі, што кузнечна-прэсавыя цэхі па сваёй спецыфічнасці не могуць утрымлівацца ў чыстаце. Гэта шкодная тэорыя, якая праводзілася на практыцы, адмоўна адбівалася на выкананні вытворчага задання, на якасці прадукцыі.

Цэх наш, які абсталяван навейшымі машынамі, паўтара месяца таму назад прадстаўляў звалачнае месца. Вакол станкоў і ў праходах у беспарадку валяліся дэталі, у тым ліку каштоўныя часткі, неабходныя для вытворчасці. Многім рабочым для таго, каб падысці да свайго станка, прыходзілася пераадольваць рад перашкод.

Складаныя машыны, зусім нядаўна ўстаноўленыя ў цэху, былі запушчаны і выглядалі, як старыя, давалі нізкую прадукцыйнасць.

Абмеркаванне даклада тав. Маленкова і рашэнняў XVIII партканферэнцыі суправаджалася канкрэтнай работай па навядзенню чыстаты ў кожным кутку цэха. Гэту работу ўзначаліла цэхавая партарганізацыя.

Навядзенне чыстаты і парадку спрыяла павелічэнню прадукцыйнасці працы. Прывяду такі прыклад. Вакол станка, на якім працуе рэзчык тав. Шляхцёнак, заўсёды валялася куча жалеза і рознага хламу. Пасля таго як ён ачысціў рабочае месца і прывёў ва ўзорны парадак свой станок, прадукцыйнасць працы павысілася на 20 процантаў. Тав. Шляхцёнак выконвае зараз норму на 170 процантаў.

Сярэдняе выкананне норм па цэху складае 125 проц. Зменшыўся і брак.

***

Строгі тэхналагічны рэжым— закон вытворчасці

А. Г. СЯМЁНАЎ,
сакратар партыйнай арганізацыі ліцейнага цэха

Доўгі час аб нашым ліцейным цэху ішла па заводу дрэнная слава. На нарадах, пасяджэннях, сходах, калі гаварылі аб браку, аб брудзе, заўсёды ўказвалі на наш цэх. Кіраўніцтва цэха было абноўлена.

Пачалі мы з таго, што ачысцілі цэх ад бруду і хламу. Завод рыхтаваўся да партыйна-тэхнічнай канферэнцыі па пытанню тэхналогіі. У падрыхтоўку да гэтай канферэнцыі ўключыліся ўсе рабочыя цэха. Было сабрана 59 прапаноў.

На партыйна-тэхнічнай канферэнцыі быў прыняты рад мерапрыемстваў, накіраваных на паляпшэнне тэхналагічнага рэжыма, на ліквідацыю браку; у тым ліку па нашаму цэху было намечана: абнавіць апокі на буйных адліўках, праводзіць вымярэнне тэмпературы чыгуну, увесці правільны рэжым на сушцы стрыжняў. Нам рэкамендавалі фармаваць дэталі вялікімі партыямі, змяніць канструкцыю асобных дэталей з мэтай прыстасавання іх да ліцейнай тэхналогіі і т. д.

Перад партыйнай арганізацыяй стала задача мабілізаваць калектыў цэха на неадкладную рэалізацыю гэтых мерапрыемстваў. Неацэнімую дапамогу ў гэтым аказалі нам рашэнні XVIII партыйнай канферэнцыі. На партыйным сходзе, дзе абмяркоўвалі вынікі работы канферэнцыі, камуністы ўнеслі рад дадатковых прапаноў.

Вынікі нашай работы быстра сказаліся. Моцна падцягнуліся і тыя, хто раней дрэнна працаваў. Усе 16 камуністаў паказваюць авангардную ролю на вытворчасці. Ліцейны цэх працуе зараз без рыўкоў, больш не лімітыруе работу завода. У выніку ўстанаўлення цвёрдага тэхналагічнага рэжыма брак у цэху знізіўся да 3,23 процанта, супроць 13,4 процанта ў лютым месяцы. Наш цэх спаборнічае з механа-зборачным цэхам. Партыйная арганізацыя і ўвесь калектыў цэха змагаецца за першынство ў гэтым спаборніцтве.

Эканоміць ва ўсім

В. Р. НАРБУТОВІЧ,
намеснік сакратара партбюро механа-зборачнага цэха

Наш цэх па выкананню колькасных паказальнікаў заўсёды ішоў уперадзе па заводу. Гэта звычайна заспакойвала кіраўнікоў цэха, у тым ліку і партарганізацыю. За сярэднімі лічбамі мы не бачылі, што робіцца на вытворчасці. Лічбы не аналізіраваліся, у эканоміку мы глыбока не ўваходзілі. Між тым пры агульным выкананні задання — цэх не ўкладваўся ў запланіраваны сабекошт. Дэталі, метал, электраэнергія і змазачныя матэрыялы расходаваліся бескантрольна, не было парадку ў інструментальнай гаспадарцы, цэх выпускаў многа браку, з-за чаго зрывалася работа іншых цэхаў прадпрыемства.

Шлях да знішчэння гэтых недахопаў нам указала XVIII партканферэнцыя. На партыйным сходзе, на якім абмяркоўваліся матэрыялы канферэнцыі, мы намецілі канкрэтную праграму паляпшэння работы цэха. Глыбей сталі вывучаць эканоміку вытворчасці.

Да нядаўняга часу інструмент, у прыватнасці рэжучы, выдаваўся рабочым без усякага кантролю. Зараз у гэтай справе наведзен парадак. Інструменты выдаюцца толькі па спецыяльных заборных кніжках. Па папярэдніх падліках гэта мерапрыемства дала нам эканомію да 24 тысяч рублёў.

Больш эканомна расходуецца метал. Калі раней на выраб дэталей расходавалася выключна сартавое жалеза, то зараз пачалі скарыстоўваць адыходы, што дала значную эканомію.

Прыняты таксама меры да ўпарадкавання энергетычнай гаспадаркі. Старшы электраманцёр цэха тав. Тарасаў за эканомнае расходаванне электраэнергіі атрымлівае ад электрастанцыі прэміі.

У барацьбу за эканомію, за зніжэнне сабекошту ўцягнуты стаханаўцы, усе работнікі цэха. Грамадская брыгада, якая складаецца з рабочых, сістэматычна правярае і сігналізіруе начальніку цэха і партарганізацыі аб выпадках браку, растранжырыванні метала, электраэнергіі, інструмента. Перадача абсталявання адной зменай другой стала для нас законам.

Барацьба за эканомію, за рэнтабельнасць цэха толькі пачынаецца. Пры дапамозе ўсяго калектыва даб'ёмся яшчэ большых поспехаў у нашай рабоце.

Па графіку

Я. М. ПАЛОНСКІ,
сакратар партбюро дрэваапрацоўчага цэха

Нядаўна даклад аб рабоце нашай цэхавай партарганізацыі быў заслухан на пасяджэнні бюро абкома КП(б)Б. Сам гэты факт гаворыць аб вялікай увазе, якую ўдзяляе партыя рабоце нізавых арганізацый. Бюро абкома ўказала на нашы недахопы і дала рад каштоўных указанняў.

Наш цэх, апрача таго, што вырабляе дэталі для зборкі сельгасмашын, сам збірае сартыроўку «Клейтон». У лютым месяцы план выпуску гэтых машын быў выканан усяго на 92 проц. Аб'ясняецца гэта тым, што не было рытмічнай работы, заедала штурмаўшчына. Партыйная арганізацыя разам з цэхавай адміністрацыяй абмеркавала пытанне аб устанаўленні цвёрдага сутачнага графіка выпуску машын «Клейтон». Мы паставілі сабе задачу — пакрыць у сакавіку месяцы запазычанасць цэха.

Перш чым устанавіць цвёрды графік, мы наладзілі дакладны ўлік скарыстання метызаў, сыравіны, матэрыялаў, што раней не рабілася.

Вузкім месцам у цэху была шаблонная гаспадарка. Шаблоны, па якіх выраблялі дэталі, мелі вялікія адхіленні; гэта прыводзіла да выпуску браку. Многія драўляныя дэталі, выпушчаныя нашым цэхам, вярталі назад як нягодныя. Прышлося многа папрацаваць, каб ліквідаваць гэтыя недахопы. Камуністы цэха ўзначалілі барацьбу за ўстанаўленне і выкананне цвёрдага сутачнага графіка.

Мы паставілі перад сабой задачу — дабіцца таго, каб графік выконваўся не толькі па цэху ў цэлым, але і па кожнаму ўчастку, станку і кожным рабочым паасобку. Усе рабочыя нашага цэха, за выключэннем вучняў, выконваюць свае нормы выпрацоўкі. Камуністы служаць узорам у гэтай справе. Сталяр кандыдат партыі тав. Шырокаў выконвае норму на 180 проц., камуніст Крышталаў дае штодзённа па 2 нормы. Для навічкоў, не выконваючых норм, арганізавана стаханаўская школа.

Партыйная арганізацыя абмеркавала на сходзе пытанне аб рабоце майстраў. Да гэтага часу майстры займаліся тым, што бегалі ў пошуках дэталей, не займаліся сваёй непасрэднай справай — кіраўніцтвам участка і інструктажам рабочых. Разам з начальнікам цэха тав. Французам мы вывучылі прычыны, перашкаджаючыя майстру ўдзяляць увагу рабоце ўчастка. Зараз, калі ўсе звенні завода і цэха сталі працаваць больш зладжана, рытмічна, калі ёсць неабходная колькасць дэталей, майстры ўвесь час бываюць на сваіх участках.

ДАДЗІМ КРАІНЕ БОЛЬШ ЦЭГЛЫ!

НА БАБРУЙСКІХ ЦАГЕЛЬНЫХ ЗАВОДАХ

Два бабруйскіх цагельных заводы — №№ 9 і 12 — павінны ў бягучым годзе даць краіне 16.000.000 цаглін. Такое заданне абавязвае партыйных і гаспадарчых кіраўнікоў гэтых прадпрыемстваў арганізавана сустрэць надыходзячы сезон, з тым, каб з самага пачатку работы выконваць план бесперабойна, па ўстаноўленаму графіку.

Стаханаўцы цагельных заводаў на-славу папрацавалі над рамонтам абсталявання і інвентара. Рамонт закончан датэрмінова. Арганізаваная на заводзе № 12 грамадская прыёмка выкананых рамонтных работ пацвердзіла іх высокую якасць. На заводзе № 9 рамонт быў закончан на месяц раней устаноўленага тэрміну.

У бягучым годзе прынят рад мер для павышэння прадукцыйнасці працы і ўпарадкавання ўсёй работы. Тачкі для адвозкі сырца абсталяваны шарыкападшыпнікамі; на адным з участкаў завода № 9 ручная здабыча гліны ў кар'еры замяняецца скрэпернай. Тут таксама ўводзіцца загрузка печэй пры дапамозе вагонак замест тачак. Гэта не толькі павысіць прадукцыйнасць працы, але і палепшыць якасць прадукцыі, зменшыць бой цэглы.

У асноўным закончан рамонт печэй, падрыхтаваны неабходныя матэрыялы для рамонту сушыльных сараяў, заканчваецца рамонт сталовых і інтэрнатаў.

Пры ўсім гэтым нельга лічыць, што на абодвух прадпрыемствах усё падрыхтавана да пачатку работ.

Завод № 9 з'яўляецца адным з буйных прадпрыемстваў у сістэме Беларускага трэста будматэрыялаў (кіраўнік т. Бамші), але адносяцца да яго ў гэтай арганізацыі недапушчальна абыякава. Вось прыклад. Пры гадавой праграме толькі па механічнай вытворчасці ў 12.000 тысяч штук цэглы завод забяспечан торфам усяго толькі на выраб 2 мільёнаў штук. Заводу было занараджана трэстам 3.500 тон торфу з завода ім. Арджанікідзе, але за першыя 3 месяцы бягучага года з усёй гэтай колькасці было атрымана толькі 127 тон. Астатні торф трэст па свайму погляду накіраваў іншым прадпрыемствам.

Хоць рамонт завода № 9 ужо закончан, але і тут не ўсё добра. Завод зусім не мае запасных дэталей. Вось чаму ў час рамонту быў пакінут рад старых дэталей (фракцыйныя конусы да лябёдак, вальцы ў адным з прэсаў). Між тым, па ўмовах заводскай сыравіннай базы (вельмі тлустая гліна, мноства камення) гэтыя дэталі вельмі хутка зношваюцца і выходзяць са строю.

Завод № 9 знаходзіцца на адлегласці ўсяго за некалькі кіламетраў ад машынабудаўнічага завода імені Сталіна, якому здан заказ на запасныя дэталі для прэсаў. Але завод беспакарана зрывае выкананне адказнага задання. Яшчэ год назад гэтаму прадпрыемству быў здан таксама заказ на сталёвыя вальцы. Заказ быў забяспечан адпаведным сталёвым ліццём і ўсё-ж не быў выканан. Ні дырэктар завода № 9 т. Сіпчэнка, ні кіраўнік трэста не аказаліся ў сілах дабіцца, каб заказ на запасныя дэталі быў выканан своечасова.

Бясклапотнасць у адносінах своечасовай падрыхтоўкі да сезона цагельнага завода № 12 праяўляюць у Магілёўскім абласным упраўленні мясцовай прамысловасці, якому завод падпарадкаван. Для правядзення раду капітальных работ заводу № 12 было асігнавана ў першым квартале 16.000 рублёў, але даведаліся тут аб гэтым толькі... 20 сакавіка.

Часу да пачатку сезона асталося вельмі мала. Справа чэсці работнікаў заводаў і бабруйскіх гарадскіх арганізацый—сур'ёзна падрыхтавацца да гэтага адказнага перыяда, забяспечыць поўнае выкананне плана выпуску цэглы па ўсіх яго паказальніках. Краіна павінна атрымаць высокаякасную цэглу і ў дастатковай колькасці.

А. ГЕЛЬФАНД.

Не падрыхтаваліся да сезона

У Семяціцкім раёне (Брэсцкая вобласць) ёсць 11 цагельных заводаў. Яны могуць даць краіне 16.000.000 штук цэглы. Але аб рабоце гэтых прадпрыемстваў ніхто не клапоціцца. У выніку—яны не падрыхтаваны да сезона. На цагельным заводзе ім. 17 верасня, які падначальваецца облмясцпрому, няма паліва і напольнай печы, адсутнічаюць сцелажы. Не лепшае становішча і на іншых заводах. Аднак гэта не турбуе кіраўнікоў раёна.

А. СЕВАЧ,
Інструктар Семяціцкага РК КП(б)Б.

ПРЫВЕСЦІ Ў ПАРАДАК ПАЛІ СУШКІ ТОРФУ

Вынікі тарфянога сезона мінулага года ставяць ва ўсю шырыню пытанні падрыхтоўкі палёў сушкі. Дрэнны стан палёў разліву і сушкі надзвычай ускладняе ўсе працэсы вытворчасці, тармозіць механізацыю сушкі і ўборкі торфу. Шматгадовыя назіранні на торфапрадпрыемствах нашай рэспублікі паказваюць, што для стварэння нармальных умоў сушкі неабходна знізіць узровень грунтовых вод мінімум на 50—60 см. ад паверхні. На тарфяным балоце, дзе грунтовыя воды падыходзяць змаль да самай паверхні, а часта і выступаюць наверх,—гэта нялёгкая задача. Трэба на тарфяных масівах прарываць сеткі глыбокіх каналаў, якія не толькі зніжалі-б узровень падглебавых вод, але і давалі сток вадзе.

Сістэма канаў, прарытых на тарфяных палях, павінна падтрымлівацца ў поўным парадку. Стан палёў сушкі на торфзаводах «Асінторф», «Дукора», «Свабода», «Татарка», імені Даумана, «Міхановічы» не адпавядае самым мінімальным тэхналагічным патрабаванням. На большасці палёў узровень грунтовых вод не даходзіць да паверхні ўсяго на якіх-небудзь 10—15 см. У час даждлівага становішча яшчэ больш пагаршаецца. Вядома, што кожны міліметр ападкаў павышае ўзровень падглебавых вод на 5 мм.

Між тым, высокі ўзровень падземных вод на тарфяных палях затрымлівае, зацягвае сушку торфу. Фармоўка, цапкоўка, і пад'ём торфу таксама зацягваюцца. Тарфяныя цагліны доўга не сохнуць. Нізы штабелей быстра сырэюць. Краны стаяць няўстойліва.

Адным словам, празмерная вільгаць палёў сушкі тоіць у сабе шматлікія беды для прадпрыемства. Выхад з такога становішча можа быць адзін: трэба панізіць узровень грунтовых вод. Для гэтага неабходна прачысціць і прывесці ў парадак усю сетку канаў, пачынаючы ад картовых і канчаючы магістральнымі.

З прыходам вясны неабходна пачаць рыццё новых канаў і капітальны рамонт старых. Канавы павінны на працягу ўсяго сезона тарфаздабычы ўтрымлівацца ў добрым стане.

У мэтах стварэння спрыяючых умоў для сушкі неабходна павысіць фільтрацыйныя здольнасці поля сушкі як для гідраторфа, так і для ўсіх астатніх спосабаў здабычы торфу.

У гэтых адносінах выключнае значэнне мае ўзрыхленне палёў. Паводле даных Ленінградскага філіяла Інстытута торфу, пры ўзрыхленні поля разліву на глыбіню 5—10 см. сушка торфу, у параўнанні з сушкай на няўзрыхленым полі, паскараецца на 2—3 дні.

Неабходна адзначыць, што з пункту гледжання страты гідрамасы вялікая глыбіня ўзрыхлення (больш 10 см.) робіцца адмоўным фактарам. Пры глыбіні-ж узрыхлення слоя ў 5—10 см. выхад торфу нават некалькі павышаецца.

Неабходна з пачатку сезона навесці поўны парадак на палях сушкі. Упарадкаванне палёў дасць магчымасць скараціць тэрміны сушкі і ўборкі торфу, будзе садзейнічаць узорнаму правядзенню сезона 1941 года.

Б. ПАРЭМСКІ,
начальнік вытворчага аддзела Наркоммясцпрома БССР.

Да навуковай канферэнцыі па размяшчэнню прадукцыйных сіл БССР

Сёння ў Акадэміі навук БССР, пры Інстытуце эканомікі пачне работу навуковая канферэнцыя па размяшчэнню прадукцыйных сіл нашай рэспублікі. Пытанне, па якому склікаецца канферэнцыя, мае вельмі актуальнае значэнне і не можа не цікавіць усю грамадскасць.

Таварыш Сталін у сваім гістарычным дакладзе на XVIII з'ездзе ВКП(б) паставіў задачу перад партыяй і ўсёй краінай: дагнаць і перагнаць перадавыя капіталістычныя краіны ў эканамічных адносінах.

Выходзячы з гэтых указанняў таварыша Сталіна і рашэнняў XVIII з'езда ВКП(б), урадавымі органамі БССР была пастаўлена задача перад Акадэміяй навук даць аналіз існуючага размяшчэння прамысловасці і сельскай гаспадаркі, выявіць недахопы і намеціць далейшыя шляхі развіцця народнай гаспадаркі Беларусі на 10—15 год. На падставе гэтага Акадэмія навук БССР запланіравала па Інстытуту эканомікі і раду іншых інстытутаў распрацоўку праблемы размяшчэння прадукцыйных сіл і комплекснага развіцця народнай гаспадаркі БССР.

Работа была падзелена на дзве часткі: 1) аналіз існуючага размяшчэння і 2) перспектыва размяшчэння і комплекснага развіцця народнай гаспадаркі БССР.

Згодна пастановы Савета Народных Камісараў БССР, да распрацоўкі гэтай праблемы былі прыцягнуты гаспадарчыя наркаматы рэспублікі, некаторыя навукова-даследчыя ўстановы і спецыялісты. Апрача Інстытута эканомікі Акадэміі навук, былі прыцягнуты да гэтай работы Інстытут торфу, Інстытут сацыялістычнай сельскай гаспадаркі, Інстытут хіміі і іншыя.

Агульнае метадычнае кіраўніцтва ўсёй работай ускладзена на акадэмікаў ордэнаносцаў Васілія Нікіціча Лубяка — дырэктара Інстытута эканомікі АН БССР, і Васілія Сяргеевіча Немчынава.

Уся работа была разбіта на цэлы рад тэм (звыш 20). Гэтыя тэмы аб'ядналіся ў дзве групы: тэмы па прамысловасці ў групу «Размяшчэнне прамысловасці» і тэмы па сельскай гаспадарцы — ў групу «Размяшчэнне сельскагаспадарчай вытворчасці». Над тэмамі аб размяшчэнні прамысловасці працуюць навуковыя работнікі тт. Балабанаў, Сініцкі, Бенцман (Інстытут народнай гаспадаркі ім. Куйбышава), Малінін, Робінаў (Дзяржплан), Нісенбаум, Маркава і іншыя. Сельскагаспадарчыя тэмы распрацоўваюцца навуковымі работнікамі тт. Клімко, Нісневічам, Чарняўскім і іншымі. Над тэмай аб размяшчэнні працоўных рэсурсаў БССР працуюць прафесар Ракаў, Сосін (Дзяржплан) і іншыя.

Работа па аналізу існуючага размяшчэння прадукцыйных сіл рэспублікі ідзе к канцу. Гэта частка работы з'явіцца адпраўным пунктам для вызначэння перспектыў размяшчэння і развіцця ўсіх галін народнай гаспадаркі на 10—15 год, г. зн. яна будзе служыць базай для выканання другой часткі праблемы.

Прадстаячая канферэнцыя абмяркуе папярэднія вывады па аналізу існуючага размяшчэння прадукцыйных сіл, дасць крытыку і агульную ацэнку праведзенай работы, вызначыць далейшы яе напрамак.

У парадку дня навуковай канферэнцыі стаяць наступныя пытанні:

размяшчэнне прадукцыйных сіл у сацыялістычным грамадстве (дакладчык акадэмік В. С. Немчынаў); праблема комплекснага развіцця народнай гаспадаркі БССР (дакладчык акадэмік В. Н. Лубяка); размяшчэнне і комплекснае развіццё прамысловасці БССР (дакладчык дацэнт П. А. Балабанаў); пытанні паліўна-энергетычнай прамысловасці БССР (дакладчык дацэнт Б. Л. Бенцман); размяшчэнне сельскай гаспадаркі БССР (дакладчык дацэнт С. М. Нісневіч); праблема завяршэння комплекснай механізацыі сельскай гаспадаркі і размяшчэнне МТС у БССР (дакладчык дацэнт М. Н. Клімко); размяшчэнне працоўных рэсурсаў БССР (дакладчык прафесар Я. Г. Ракаў).

У дакладзе «Размяшчэнне прадукцыйных сіл у сацыялістычным грамадстве» акадэмік В. С. Немчынаў сфармуліруе асноўныя прынцыпы марксісцка-ленінскага вучэння аб размяшчэнні прадукцыйных сіл пры сацыялізме, выходзячы з вопыту праробленай работы Інстытутам эканомікі, дасць рад указанняў метадалагічнага і тэарэтычнага характару ў частцы далейшай работы. Акадэмік Лубяка ў сваім дакладзе «Праблема комплекснага развіцця народнай гаспадаркі БССР» ускрые недахопы ў існуючым размяшчэнні і, выходзячы з рашэнняў XVIII з'езда ВКП(б) аб комплексным развіцці асноўных эканамічных раёнаў, а таксама з тых вывадаў, якія следуюць з аналіза размяшчэння, намеціць асноўныя пытанні для навуковай распрацоўкі і абгрунтавання комплекснага развіцця народнай гаспадаркі БССР.

Тав. Балабанаў у сваім дакладзе дасць характарыстыку размяшчэння прамысловасці ў Беларусі да Кастрычніцкай рэвалюцыі, пакажа змяненне структуры прамысловасці і яе гіганцкі рост за годы сталінскіх пяцігодак, дасць кароткі аналіз размяшчэння прамысловасці па важнейшых галінах, ускрые дыспрапорцыю ў прамысловасці БССР, пакажа асноўныя недахопы ў існуючым напрамку і ў якасці вывадаў паставіць пытанні аб напрамку далейшага развіцця прамысловасці рэспублікі.

Да Кастрычніцкай рэвалюцыі вядучае месца па ўдзельнай вазе займала харчовая прамысловасць — 23,4 проц., затым дрэваапрацоўчая — 13,3 проц. Хімічная прамысловасць, тэкстыльная, прамысловасць будматэрыялаў былі развіты слаба; іх удзельная вага ў агульнай прамысловай прадукцыі хісталася ад 2 да 6 процантаў.

Размешчана была прамысловасць выключна няроўнамерна. Віцебская вобласць па ўдзельнай вазе ў прамысловай прадукцыі займала 30,7 проц., а Палеская— 11,3 проц.

За годы савецкай улады прамысловасць Беларусі павялічылася ў многа раз. Так, хімічная прамысловасць узрасла ў 135 раз, металаапрацоўчая — у 20 раз, торфаздабываючая — у 32 разы, прадукцыя электрастанцый — у 19 раз. Паявіліся новыя галіны прамысловасці. Размяшчэнне стала больш роўнамерным. Аднак няроўнамернасць у гэтай справе яшчэ ёсць. Палеская вобласць параўнейшаму адстае ў прамысловым развіцці ад іншых абласцей. Адстаюць і заходнія вобласці БССР. Не ліквідаван яшчэ рад дыспрапорцый у прамысловасці: адстае выпрацоўка электраэнергіі, не задавальвае запросаў народнай гаспадаркі прамысловасць будматэрыялаў і г. д. У далейшай рабоце Інстытут эканомікі распрацуе адпаведныя мерапрыемствы, якія ліквідуюць недахопы ў існуючым размяшчэнні прамысловасці.

У сувязі з быстрым развіццём прамысловасці БССР пытанне аб паліўна-энергетычнай базе мае велізарнае значэнне. Тав. Бенцман у сваім дакладзе дасць аналіз скарыстання паліўных рэсурсаў, галоўным чынам торфу. Ускрыццё недахопаў у рабоце паліўна-энергетычнай прамысловасці дасць магчымасць больш эфектыўна скарыстаць мясцовае паліва, разгрузіць транспарт ад дальніх перавозак паліва. Асаблівая ўвага ўдзяляецца ўвязцы паліваздабычы і спажывання ў асобных прамысловых цэнтрах, комплекснай механізацыі торфаздабычы, павелічэнню выпрацоўкі электраэнергіі і электрыфікацыі заходніх абласцей БССР.

Аналіз існуючага размяшчэння сельскагаспадарчай вытворчасці яшчэ не закончан. Аднак зробленыя папярэднія вывады дазваляюць меркаваць аб характары існуючага размяшчэння і яго недахопах. У дакладзе т. Нісневіча будзе паказана, што вядучая тэхнічная культура ў БССР — лён — размешчана няроўнамерна. Віцебская вобласць перапружана тэхнічнымі культурамі. Неабходна дабіцца некаторай разгрузкі шляхам размяшчэння ільну ў іншых абласцях, дзе для яго ёсць неабходныя ўмовы. Недастатковае культывіраванне зернафуражных і кармавых культур усё яшчэ з'яўляецца тормазам у развіцці жывёлагадоўлі і ўсёй сельскай гаспадаркі ў цэлым. Існуюць вялікія недахопы ў размяшчэнні жывёлагадоўлі. Асабліва няроўнамерна размешчана аўцаводства; у гэтай частцы значна адстае Гомельская вобласць. Няправільнае размяшчэнне жывёлагадоўлі вядзе да няправільнага і няпоўнага скарыстання кармавых рэсурсаў, да нізкай прадуктыўнасці жывёлы. Асабліва слаба развіты калгаснае птушкаводства і рыбная гаспадарка. Пастанова партыі і Урада аб змяненні ў палітыцы загатовак сельгаспрадуктаў стварае выключна спрыяючыя ўмовы для ліквідацыі гэтых недахопаў.

Тав. Клімко ў сваім дакладзе ўскрывае недахопы ў размяшчэнні МТС. Маючая месца празмерная аддаленасць зоны дзейнасці МТС ад яе цэнтра вядзе да перарасходу гаручага, да зніжэння прадукцыйнасці трактарнага парка, пагаршае кіраўніцтва МТС асобнымі калгасамі. Аўтар ускрывае аднабокі характар механізацыі, — галоўным чынам ворыва і малацьбы, — і ставіць пытанне аб комплекснай механізацыі работ, аб механізацыі працаёмкіх работ, як апрацоўка бульбы, кок-сагыза і інш. Для паспяховага завяршэння комплекснай механізацыі неабходна забяспечыць МТС адпаведным прычэпным інвентаром, улічваючы спецыялізацыю сельскай гаспадаркі зоны дзейнасці МТС.

Размяшчэнне працоўных рэзерваў у Беларусі мае вялікае дзяржаўнае значэнне. «Першая прадукцыйная сіла ўсяго чалавецтва ёсць рабочы, працоўны» — пісаў Ленін (т. XXIV, стар. 298). Для паспяховага выканання задачы — дагнаць і перагнаць перадавыя капіталістычныя краіны ў эканамічных адносінах, неабходна правільна і поўна скарыстаць працоўныя рэсурсы.

У дакладзе праф. Ракава будзе дана агульная характарыстыка і аналіз скарыстання працоўных рэзерваў.

У сувязі з асушкай і асваеннем балот размяшчэнне сельскагаспадарчай вытворчасці будзе мець вялікія змены. Патрабуецца шмат рабочай сілы ў раёнах, цяпер мала заселеных (раёны Палесся). Гэта неабходна ўлічыць, намячаючы перспектыву скарыстання працоўных рэсурсаў. Нарэшце, важнейшым пытаннем з'яўляецца забеспячэнне кваліфікаванай рабочай сілай растучай прамысловасці.

Пытанні, якія пастаўлены перад канферэнцыяй, дадуць магчымасць меркаваць аб станоўчых баках і недахопах у развіцці народнай гаспадаркі рэспублікі, вызначыць далейшую работу Інстытута эканомікі над праблемай размяшчэння прадукцыйных сіл і комплекснага развіцця народнай гаспадаркі.

Неабходна, каб у рабоце канферэнцыі прынялі ўдзел кіруючыя работнікі гаспадарчых наркаматаў, спецыялісты прамысловасці, транспарта і сельскай гаспадаркі, а таксама навуковыя работнікі. Шырокае грамадскае абмеркаванне пастаўленых пытанняў дасць магчымасць найбольш правільна вызначыць далейшыя шляхі развіцця народнай гаспадаркі БССР.

І. ЧАРНЯЎСКІ,
вучоны сакратар Інстытута эканомікі АН БССР.

РЭЗЕРВЫ АДНОЙ МТС

Прасторны клуб запоўнілі трактарысты, механікі, брыгадзіры, участковыя аграномы. Яны з'ехаліся з усіх участкаў зоны Большэвіцкай МТС, Мінскага раёна.

Адкрываецца вытворча-тэхнічная канферэнцыя. На працягу 10 дзён ішла дзейная падрыхтоўка да яе. На адкрытым партыйна-комсамольскім сходзе былі арганізаваны тры секцыі: па павышэнню прадукцыйнасці працы, па тэхнічнаму догляду і па эканоміі гаручага і змазачнага матэрыялу.

Дыяграмы і табліцы, матэрыялы, распрацаваныя секцыямі, даклад дырэктара МТС даюць падрабязны аналіз работы машынна-трактарнай станцыі за 1940 год, ускрываюць прычыны дрэннай работы раду брыгад, трактарыстаў, намячаюць шляхі перабудовы ў святле гістарычных рашэнняў XVIII партыйнай канферэнцыі.

Машынна-трактарная станцыя выхавала рад выдатных трактарыстаў. Брыгада тав. Ляўко, выканаўшая вытворчы план на 131,1 проц., зэканоміла 678 кілограмаў гаручага. Гэта брыгада, захоўваючы правілы тэхнічнага догляду, прадставіла ў МТС у добрым стане трактары і зэканоміла на рамонце 2640 рублёў. Не адстала ад брыгады тав. Ляўко брыгада Уладзіміра Плашчынскага, якая зэканоміла 2136 кілограмаў гаручага на суму 769 рублёў. Такіх людзей у МТС многа. Гэта залаты фонд станцыі.

Дырэктар МТС тав. Валодзька ў сваім дакладзе дае падрабязны аналіз работы брыгад і трактарыстаў і паказвае, што яны маглі-б працаваць значна лепш, калі-б з іх боку, а таксама з боку кіруючага апарата МТС больш увагі ўдзялялася тэхнічнаму догляду за машынамі, барацьбе за эканомію гаручага і змазачнага матэрыялу, эканомію запасных частак.

— Мы падлічылі, — гаворыць тав. Валодзька, — што калі-б усе брыгады працавалі так, як брыгада тав. Ляўко, то МТС узарала-б звыш плана ў мінулым годзе 5 тысяч гектараў мяккага ворыва, зэканоміла-б 15 тон гаручага і паўтары тоны змазачнага матэрыялу. Адна толькі эканомія на рамонце машын склала-б 15—20 тысяч рублёў.

За лік перадавых брыгад машынна-трактарная станцыя ўжо ў мінулым годзе зэканоміла 12.721 кілограм гаручага. Але знайшліся «нахлебнікі», якія намнога перавышалі ўстаноўленыя нормы і зменшылі агульную эканомію гаручага па МТС на 5900 кілограмаў.

Пасля даклада дырэктара адзін за адным выступаюць з садакладамі кіраўнікі секцый — вопытныя трактарысты і механікі. Секцыя па павышэнню прадукцыйнасці працы адзначае, што асноўнымі прычынамі паніжэння прадукцыйнасці працы з'яўляюцца прастоі як па тэхнічных непаладках, так і па віне саміх брыгадзіраў і трактарыстаў. Садакладчык тав. Хайкоўскі падрабязна спыняецца на найбольш характэрных непаладках і ўносіць свае прапановы па павышэнню прадукцыйнасці кожнага трактара. Секцыя пасля дэтальнага аналіза знайшла зусім рэальнай выпрацоўку на кожны трактар у пераводзе на мяккае ворыва: на ЧТЗ 750 гектараў за сезон, СТЗ-НАЦІ — 700 гектараў, ХТЗ — 500 гектараў, а ўсяго па машыннаму парку—26.600 гектараў за год.

Прычыны, якія параджаюць перарасход гаручага і змазачнага матэрыялу, ускрывае секцыя № 2. На прыкладзе работы брыгад тт. Ячэйка і Махвіца кіраўнік секцыі т. Плашчынскі паказвае найбольш характэрныя недахопы, якія прыводзяць да растранжыравання гэтых каштоўнейшых матэрыялаў. Удзельнікі секцыі падлічылі, што адсутнасць вадзяной фарбюрацыі, дрэннае ахладжэнне, працяканне радыятараў выклікае перапал не менш 45 кілограмаў гаручага на кожны трактар за сезон. Няправільная ўстаноўка і работа магнета прыводзіць да лішніх затрат 40 кілограмаў гаручага. На разліў карасіну пры запраўках трактараў вёдрамі з бочак траціцца за сезон на кожны трактар каля 70 кілограмаў.

— Нават пры ўстаноўленых зараз жорсткіх нормах, — гаворыць тав. Плашчынскі, — мы можам на трактары любой маркі зэканоміць 500—800 грамаў гаручага на кожны гектар ворыва.

Выходзячы з плана, секцыя падлічыла, што строгая барацьба за эканомію гаручага павінна зменшыць выдаткі МТС на 18 тысяч рублёў.

Цікавым было выступленне брыгадзіра 11-й брыгады т. Дабжанскага. Яго брыгада ў мінулым годзе выканала план толькі на 80 працэнтаў, але ў той-жа час зэканоміла на сваіх 4-х трактарах ХТЗ 1329 кілограмаў гаручага. Брыгадзір прыводзіць рад пераканаўчых фактаў, якія гавораць аб тым, што брыгада змагла-б не толькі выканаць, але і перавыканаць свой план, калі-б з боку дырэкцыі МТС ёй была своечасова аказана дапамога ў дастаўцы гаручага і дэталей для бягучага рамонту, калі-б улічваліся ўмовы кожнай брыгады паасобку. Тав. Дабжанскі крытыкуе кіраўніцтва МТС за тое, што яно даводзіць аднолькавы план на трактар усім брыгадам, незалежна ад глебавых і іншых умоў.

— У Замастоцкім сельсовеце, — гаворыць тав. Дабжанскі, — дзе працуе мая брыгада, палі ўсеяны каменем, працаваць тут надзвычай цяжка. — У Крупіцкім і іншых сельсоветах палі чыстыя і роўныя. Аднак і тым і другім брыгадам праграма работ чамусьці ўстанаўліваецца аднолькавая. Трэба ліквідаваць непаладкі ў планіраванні.

Падлічыўшы ўсе свае магчымасці, удзельнікі вытворча-тэхнічнай канферэнцыі намецілі чоткі план, за які калектыў машынна-трактарнай станцыі будзе змагацца ў 1941 годзе.

Канферэнцыя рашыла дабіцца павелічэння прадукцыйнасці працы на 28 працэнтаў, што дасць магчымасць узараць звыш плана 6600 гектараў, зэканоміць 22 тысячы кілограмаў гаручага і змазачнага матэрыялу, не дапускаць нарушэння правіл тэхнічнага догляду за машынамі і зэканоміць на рамонце трактараў 15—20 тысяч рублёў.

І. ПУЧЫНСКІ,
рэдактар мінскай раённай газеты «Шлях соцыялізма».

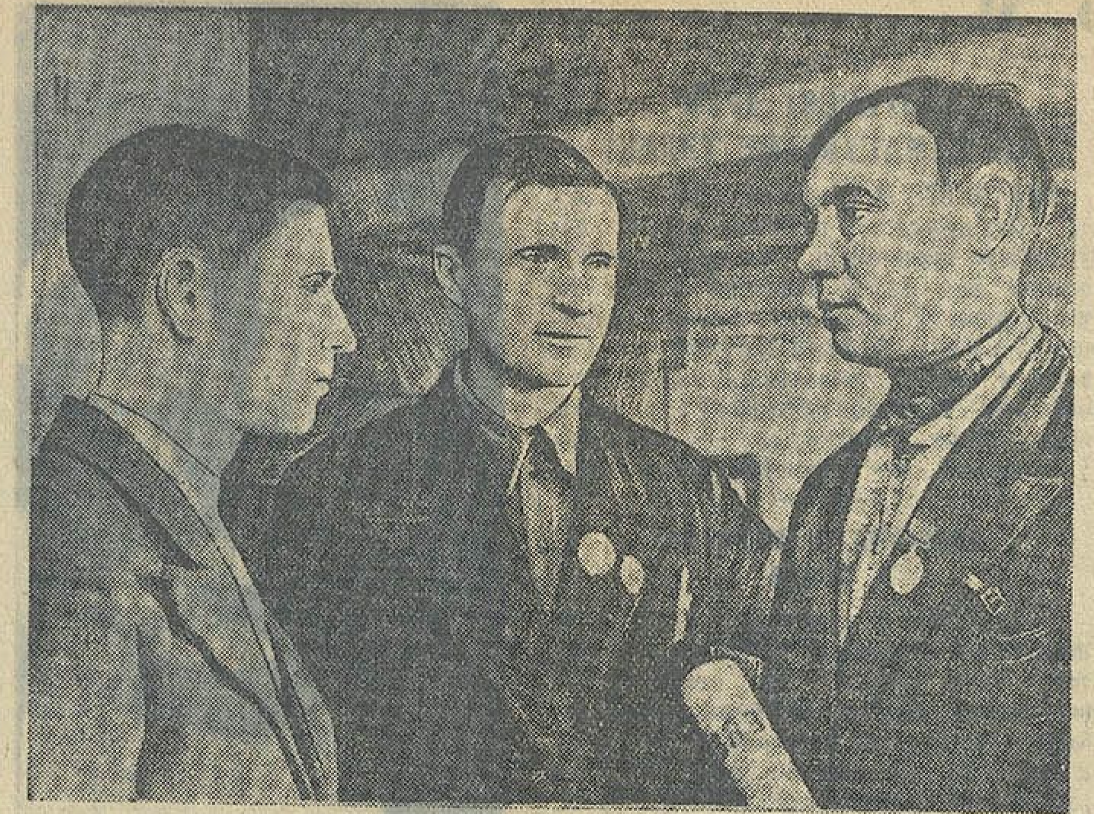

Кандыдаты на ўдзел за Усесаюзнай сельгасвыстаўцы 1941 года (злева направа): П. Зіноўеў — брыгадзір калгаса імені Леніна (Гарадоцкі раён); В. Паючэнка — старшыня калгаса «20 год Кастрычніка» (Віцебскі раён) і С. Гарбачоў — брыгадзір па асушэнню балот калгаса «Чырвоны рассвет» (Сенненскі раён).
Фота І. Лосева. (БЕЛТА).

КАЛГАСНІКІ ВЫХОДЗЯЦЬ НА АСУШКУ БАЛОТ

У Магілеўскім раёне за апошнія годы асушана 1492 гектары балот.

Высокіх ураджаяў на былым балоце дабіўся калгас «Чырвоная зорка», Таранаўскага сельсовета. Тут асушана 84 гектары балот, з якіх засяваецца 79 гектараў. На балоце калгаснікі садзяць гародніну. З ураджаю капусты, атрыманага на плошчы 1,1 гектара, здана дзяржаве 8 тон, размеркавана калгаснікам на працадні 12 тон і прадана 11 тон, за што калгас атрымаў 11 тыс. рублёў. Гэта сума пакрыла ўсе выдаткі калгаса на асушэнне балот плошчай у 60 гектараў.

Калгас «Перадавік», Махаўскага сельсовета, у 1940 годзе асушыў 71 гектар балот замест 25 гектараў, вызначаных планам. Велізарную работу правёў калгас імені Сталіна, Гуслішчанскага сельсовета. На асвоенай і асушанай плошчы ў 50 гектараў атрыман добры ўраджай: зерневых — 28 цэнтнераў з гектара, гародніны — 350 цэнтнераў.

25 сакавіка 165 калгаснікаў сельгасарцелі імені Сталіна Мастоцкага сельсовета пачалі расчыстку асушаемых балот. Яны за адзін дзень расчысцілі ад хмызнякоў 11 гектараў. Расчыстка прадаўжаецца. Пачалася падрыхтоўка да пракладкі асушальнай сеткі.

Райком партыі і райвыканком у сваім рашэнні ад 27 сакавіка 1941 г. адобрылі ініцыятыву калгаснікаў сельгасарцелі імені Сталіна і рэкамендавалі ўсім калгасам раёна арганізаваць масавы выхад на балоты з тым, каб да 10 красавіка закончыць расчыстку асушаемых плошчаў, лугоў і пасбішчаў.

Ва ўсе калгасы раёна пасланы агітатары. Яны раз'ясняюць калгаснікам, як лепш арганізаваць асушку балот. 28 сакавіка ва ўсіх калгасах і сельсоветах пачаўся масавы выхад людзей на меліяратыўныя работы.

Пачын сталінцаў горача падтрымалі калгаснікі Добрасневіцкага і Гарадзішчанскага сельсоветаў. 200 калгаснікаў сельгасарцелі «Большэвік» вышлі на расчыстку балот — ідзе падрыхтоўка да пракладкі каналаў.

Для аказання практычнай дапамогі калгаснікам пры выканкоме створана інспекцыя на чале з старшым меліяратарам. Адкрываюцца 5-дзённыя курсы арганізатараў меліяратыўных работ. У калгасах створаны брыгады для рамонту меліяратыўнага інвентара.

Сталінскае заданне па асушэнню і асваенню беларускіх балот калгаснікі Магілеўскага раёна выканаюць з чэсцю.

Ф. А. ЖУРАЎ,
сакратар Магілеўскага райкома КП(б)Б.

ПРАВЯРАЕМ ВЫКАНАННЕ ПАСТАНОВЫ СНК СССР І ЦК ВКП(б) АБ ПАВЕЛІЧЭННІ ВЫРАБУ ТАВАРАЎ ШЫРОКАГА СПАЖЫВАННЯ І ХАРЧАВАННЯ З МЯСЦОВАЙ СЫРАВІНЫ

Перабудоўваем сваю работу

Правядзенне ў жыццё рашэнняў XVIII партканферэнцыі дало нам магчымасць значна палепшыць работу прадпрыемстваў мясцовай прамысловасці і кааперацыі. Выраслі дзесяткі стаханаўцаў і стаханавак, якія сістэматычна выконваюць нормы выпрацоўкі на 200—300 проц.

На прадпрыемствах мясцовай прамысловасці і ў промарцелях уводзяцца графікі і здзельшчына. Паўсямесна паляпшаецца якасць выпускаемай прадукцыі, зніжаецца яе сабекошт.

Па плану ў гэтым годзе ў раёне павінна быць загатоўлена 12 тыс. кубаметраў торфу на паліва. Да гэтай вялікай работы зараз ідзе ўзмоцненая падрыхтоўка. З надыходам сезона пачнуць сваю работу чатыры новых торфзаводы.

Пры сталярна-мэблевай арцелі адкрыты новыя цэхі — лозапляцення, калёсны і бандарны. Набыты фрэзерны, такарны, фуговачны і далбільны станкі. Устаноўлена і пушчана ў ход цыркулярная піла. Механізацыя працы прывяла да зніжэння сабекошту прадукцыі. Калі раней стол каштаваў 510, то зараз — 256 рублёў; шафа каштавала 170, а зараз — 141 руб. і т. д. Для сталярна-мэблевай арцелі выдзелены два гектары зямлі, на якой вясной гэтага года будуць зроблены насаджэнні лазы.

У швейнай арцелі «Кастрычнік» падрыхтаваны кадры і матэрыял, адкрываюцца новыя цэхі — шляпачны, шапкавы і «амерыканка». План першага квартала арцель выканала за два месяцы на 128 проц. Слясарная арцель «Стаханаўская праца» пачала выпускаць новыя прадметы шырспажыва: відкі, качэргі, секачы, чапёлы, матыгі. Аднак рэалізацыя гэтай прадукцыі затрымліваецца па віне Вілейскага облмясцпромсаюза, які не высылае калькуляцыі цэн.

Пры горхарчпромгандлі арганізуецца прыгарадная гаспадарка. Для гэтай мэты выдзелена 139 гектараў зямлі, у тым ліку 60 гектараў пахаці; завезена 45 тон мінеральных угнаенняў, закуплена насенне і інвентар, падрыхтавана 150 парніковых рам (частка іх ужо закладзена, а частка будзе скарыстана для вырошчвання расады). Ёсць ужо 101 свіння і 8 кароў.

Шавецкая арцель «Большэвік» у рэзультаце соцспаборніцтва імені XVIII партканферэнцыі выканала план 1 квартала да 13 сакавіка на 142 проц.

Глыбоцкая канцылярская фабрыка — прадпрыемства абласнога падпарадкавання. Трэба прама сказаць, што на фабрыцы справы ідуць не важна. Невыкананне вытворчага плана аб'ясняецца тым, што фабрыка дрэнна забяспечваецца сыравінай (цукар і абгортачная папера). Па гэтай прычыне фабрыка мела 1.486 чалавека-гадзін (12 дзён) вымушаных прастояў.

Райком партыі некалькі разоў сігналізаваў Вілейскаму облмясцпромсаюзу аб становішчы фабрыкі, але ніякіх станоўчых рэзультатаў не дабіўся.

Мы прымем усе меры, каб у найкарацейшы тэрмін знішчыць недахопы ў рабоце мясцовай прамысловасці і дабіцца далейшага, яшчэ больш быстрага ўздыму яе.

В. АНІСКАВЕЦ,
сакратар Глыбоцкага РК КП(б)Б.

Нескарыстаныя магчымасці

Лагойскі райком партыі і выканком райсовета зацвердзілі вытворчыя планы па кожнаму прадпрыемству і арцелях прамысловай кааперацыі па расшырэнню выпуску тавараў шырокага спажывання і харчоў з мясцовай сыравіны.

Многія прадпрыемствы і промарцелі Лагойскага раёна ў студзені—лютым значна перавыканалі вытворчыя планы. Так, напрыклад, спіртазавод «Косіна», шавецкая арцель «Уперад», швейная арцель «Новае жыццё» і іншыя выканалі свае вытворчыя планы на 110—120 працэнтаў.

Аднак, было-б зусім няправільным рабіць вывад, што ў гэтай справе ўжо дасягнуты добрыя вынікі. Наадварот, мы маем буйнейшыя недахопы. І гэта аб'ясняецца тым, што кіраўнікі некаторых прадпрыемстваў і промарцелей праяўляюць непаваротлівасць у сваёй рабоце. Аб гэтым гавораць шматлікія факты.

У чацвёртым квартале мінулага года па лініі облхарчпромсаюза пачата будаўніцтва харчпромкамбіната. Пуск у эксплаатацыю харчпромкамбіната дасць магчымасць перапрацоўваць мясцовую сыравіну на патаку, віно і іншыя прадукты. Аднак кіраўнік будаўніцтва тав. Соркін мала робіць для таго, каб закончыць яго ва ўстаноўлены тэрмін.

У Янушкоўскім сельсовеце па лініі інваліднай промкааперацыі будуецца крахмала-цёрачны завод. Для яго ўжо загатоўлена сыравіна (бульба), але будаўніцтва ідзе маруднымі тэмпамі.

Лесгас (дырэктар т. Асінскі) да гэтага часу не арганізаваў выдзелкі абадоў, калёс, палазоў, дуг, гонту, шчапы і іншых прадметаў.

Не арганізаваны аўтарамонтная майстэрня, цагельны, чарапічны, вапнавы і лесапільны заводы. А гэтыя-ж прадпрыемствы, згодна плана, павінны ў другім квартале ўжо даваць прадукцыю!

Промарцель імені Папаніна не прыступіла да арганізацыі вытворчасці чарапіцы, вяроўкі і шнура, пляцення карзін, выдзелкі аўчын і валёнак. Мэблевая арцель імені Тэльмана не выканала планавага задання па вырабу калёс і рамонту хатняй мэблі. Швейная арцель «Новае жыццё» затрымлівае адкрыццё вышывальнага і трыкатажнага цэхаў.

У раёне ёсць вялікая колькасць азёр, багатых рыбай, але райспажыўсаюз ніяк не збярэцца арганізаваць рыбалоўную арцель. У вялікай колькасці калгасаў ёсць вадаёмы, але нідзе не прыступлена да арганізацыі рыбнай гаспадаркі.

У раёне ёсць вялікія магчымасці для развіцця мясцовай прамысловасці. Патрэбна толькі праявіць ініцыятыву ў рэалізацыі пастановы СНК СССР і ЦК ВКП(б) ад 9 студзеня 1941 года.

Н. ДУБІЦКІ.
загадчык оргінструктарскага аддзела Лагойскага РК КП(б)Б.

У МЕХАВЕ НЕ РЫХТУЮЦЦА ДА СЯЎБЫ

Большасць калгасаў Махаўскага раёна недастаткова падрыхтаваны да веснавой сяўбы. Яшчэ і цяпер 20 калгасаў раёна не засыпалі поўнасцю насення яравых культур і траў.

З 28.232 цэнтнераў засыпанага насення 11 тысяч цэнтнераў не даведзены да належнай кандыцыі па ўсхожасці. 1 200 цэнтнераў засыпанага ільнонасення некандыцыйныя.

Вядома, што сеяныя травы ў радзе калгасаў вырашаюць праблему кармоў, а значыць і поспех развіцця жывёлагадоўлі. Сярод траў віднае месца займае канюшына. А між тым насеннем канюшыны калгасы Махаўскага раёна забяспечаны ўсяго на 6,6 працэнта.

Зусім дрэнна забяспечаны насеннем калгасы Хвашнянскага сельсовета. У калгасе «Новае жыццё» засыпана ўсяго 10 працэнтаў патрэбнага насення яравых. Кіраўнікі гэтага калгаса не цікавяцца арцельнай гаспадаркай, разваліваюць яе.

У другой брыгадзе арцелі «Новае жыццё» ляжыць яшчэ неабабіты лён з плошчы 6—7 гектараў. Снапы валяюцца пад адкрытым небам і псуюцца. Дагэтуль не абмалочан гарох, згніло многа насення вікі. Нехапае і інвентара, а які ёсць — не адрамантаван. На 20 рабочых коней у гэтым калгасе ёсць усяго 5 калёс і 4 саней.

Не лепшае становішча з накапленнем мінеральных угнаенняў. Калгасы вывезлі толькі 1012 тон мінеральных угнаенняў, або 59 працэнтаў плана. Торфу загатоўлена і вывезена 10 працэнтаў, гною 28 працэнтаў плана.

Такія калгасы, як «Другая пяцігодка», Пылькінскага сельсовета, толькі цяпер пачалі збор попелу, курынага памёту і вывазку мінеральных угнаенняў.

Сяўба набліжаецца, а ў калгасах раёна яшчэ не закончан рамонт сельскагаспадарчага інвентара. У радзе калгасаў больш спадзяюцца на трактары МТС і менш за ўсё думаюць аб тым, каб правільна скарыстаць на палявых работах каня.

Незразумела, як думаюць праводзіць веснавыя работы калгасы Езярышчанскага сельсовета, калі на 154 рабочых коней у іх ёсць усяго 52 калёс? Калгасы Махаўскага сельсовета на 413 рабочых коней маюць усяго 219 хамутоў і 179 калёс.

У Махаўскім раёне няма яшчэ сапраўднай барацьбы за будучы ўраджай, многія калгасы раёна не гатовы да веснавой сяўбы.

К. БАЙДАЧЭНКА.

Расчышчана 70 гектараў зараснікаў

СМАЛЯВІЧЫ. (Па тэлефону). 43 калгасы раёна пачалі практычна ажыццяўляць гістарычную пастанову партыі і ўрада аб пераўтварэнні балот у квітнеючыя палі і сенажаці. Складзены і абмеркаваны на агульных сходах вытворчыя планы па меліярацыі, загатаўляюцца лапаты і іншы інструмент.

Аднымі з першых вышлі на расчыстку балот калгаснікі сельгасарцелі «Праца», Юраўскага сельсовета. 18 калгаснікаў гэтай арцелі за 4 дні расчысцілі ад зараснікаў і кустоў 6,5 гектара балот.

Пачалася расчыстка балот у калгасах Прылепскага, Верхменскага і іншых сельсоветаў. На 30 сакавіка па раёну расчышчана 70 гектараў.

Калгаснікі сельгасарцелі «Добрая воля», Верхменскага сельсовета, узялі на сябе абавязацельства асушыць у гэтым годзе 70 гектараў балот. У калгаснай кузні арганізуецца выраб тапароў, грабарскіх лапат і іншага інвентара.

І. ЗАПРУЦКІ.

Абмен вопытам

ВАСІЛЕВІЧЫ, 4 красавіка. (БЕЛТА). У калгасах раёна шырока разгортваюцца меліяратыўныя работы. Па 50—60 чалавек штодзённа выходзяць на работу ў сельскагаспадарчай арцелі «ХІІ-годдзе Кастрычніка». Яны пракапалі ўжо 2.000 пагонных метраў канаў. Прыступілі да капання канала калгаснікі сельгасарцелі «Чырвоныя Лукі».

Многія калгасы раёна сёлета ўпершыню прыступаюць да меліяратыўных работ. Дзейсную дапамогу ім аказваюць калгасы, набыўшыя вопыт. У сельскагаспадарчую арцель «Змагар», якая ўпершыню ў гэтым годзе прыступае да асушкі балот, прыбыла брыгада вопытных грабароў з калгаса імені Сталіна. Яны на практыцы паказалі, як трэба працаваць на капанні канаў. Пасля гэтага большасць калгаснікаў стала перавыконваць устаноўленыя нормы.

Рыхтуюцца да масавага паляпшэння сенажацей

ЗАСЛАЎЛЬ. (Кар. «Звязды»). У 1941 годзе ў раёне будзе праведзена вялікая работа па паляпшэнню сенажацей. 2422 гектары будуць ачышчаны ад хмызнякоў і купін. На плошчы 8.270 гектараў будуць падабраны камені і галлё, на 803 гектарах будзе праведзена падкормка мінеральным угнаеннем.

Свае абавязацельствы па асушцы балот і паляпшэнню сенажацей калгаснікі раёна падмацоўваюць канкрэтнымі справамі. Зроблена і закуплена 300 лапат, 250 тапароў, 125 шуфляў, 800 метраў шнуроў і 13 шаблонаў.

Калгаснікі пачалі расчыстку балот і сенажацей ад зараснікаў.

Пісьмы ў рэдакцыю

Аб цэнтральным дзяржаўным архіве БССР

У г. Магілеве знаходзіцца адзіны у БССР цэнтральны дзяржаўны архіў. Ён мае выключна важнае значэнне ў справе дэтальнага вывучэння гісторыі рэвалюцыі на Беларусі. Сюды штодзень прыязджаюць многа навуковых работнікаў і даследчыкаў з мэтай падрабязнага вывучэння багатага гістарычнага матэрыялу. Колькасць прыязджаючых з кожным годам усё больш і больш павялічваецца. Аднак, тут не створаны адпаведныя ўмовы для вывучэння каштоўных архіўных дакументаў. У адным невялікім пакоі туляцца каля 10 работнікаў канцылярыі цэнтральнага і абласнога архіва. У гэтым-жа цесным пакоі працуюць даследчыкі. Другіх памяшканняў для гэтай важнай работы няма.

У архіве ёсць многа матэрыялаў, якія патрабуюць уважлівай апрацоўкі, аднак ён яшчэ не ўкамплектаван неабходнымі кадрамі навуковых работнікаў для правядзення гэтай работы.

І. Л. РАХМАН,
навуковы работнік Акадэміі навук БССР.

Няма клопатаў аб культурным абслугоўванні наведвальнікаў

Знадворны выгляд паштовага аддзялення Чышелеўскага сельсовета (Старобінскі раён) стварае добрае ўражанне. Але варта зайсці ў пакоі, як адкрываецца зусім іншая карціна. Столь, сцены і вокны закопчаны, на іх тоўсты слой пылу. Памяшканне на працягу некалькіх год не рамантавалася. Штукатурка адвальваецца.

Чышелеўскае аддзяленне з'яўляецца абменным пунктам па лініях сувязі: Слуцк—Старобін, Слуцк—Чырвоная Слабада і Слуцк—Пагост. Сюды штодня прыходзіць вялікая колькасць наведвальнікаў. Але ніхто не клапоціцца аб выгодах для іх, аб стварэнні элементарных культурных умоў. Адсутнічаюць нават звычайныя крэслы і сталы.

Будынак Любаньскай раённай канторы сувязі зусім новы, ён пабудаван у 1936 годзе. Аднак і тут не лепш. Цёмны калідор пры ўваходзе ў кантору ніколі не асвятляецца. Няма нават указацеляў, дзе што змяшчаецца.

На перагаворным пункце і ў пакоі, дзе знаходзіцца міжгародны камутатар і апарат Марзе, заўсёды холадна, няма ніякай утульнасці. Тут рэдка робіцца ўборка. Самі работнікі аддзялення заўсёды працуюць у паліто і шапках.

Ф. СОКАЛАЎ.

Ірландыя і вайна

Ірландыя ва ўмовах другой сусветнай імперыялістычнай вайны прыцягвае да сябе самую пільную ўвагу ваюючых дзяржаў і ЗША. Стратэгічнае значэнне вострава, звязанае з яго геаграфічным палажэннем, асабліва ўзрастае цяпер, калі Атлантычны акіян робіцца тэатрам жорсткай барацьбы паміж Англіяй і Германіяй.

Ірландыя цяпер складаецца з двух частак—дзяржавы Эйрэ і правінцыі Олстэр (Паўночная Ірландыя), уваходзячай у састаў Вялікабрытаніі. Гэты падзел існуе толькі з нядаўняга часу. На працягу многіх стагоддзяў Ірландыя знаходзілася пад брытанскім панаваннем. Не раз востраў з'яўляўся арэнай антыбрытанскіх паўстанняў. У XVII—XVIII стагоддзях у мэтах стварэння апорнага пункта на востраве англічане прыступілі да ўзмоцненай каланізацыі паўночнай яго часткі—Олстэра. Ірландскае насельніцтва адсюль было выселена або прымушана прыняць пратэстанцтва (ірландцы — ў асноўнай масе каталікі). Але за два стагоддзі насельніцтва Олстэра поўнасцю асімілiравалася і разам з ірландцамі астатняй часткі вострава склала адзіную нацыю. Аднак у Олстэры даволі значная праслойка насельніцтва, кіруемая англійскай арыстакратыяй, прадаўжала заставацца аплотам англійскага ўплыву ў Ірландыі. Іменна гэта праслойка ў свой час аказвала самае рашучае супраціўленне адлучэнню Ірландыі ад Англіі. Калі вясной 1914 года палата абшчын канчаткова прыняла ўнесены ліберальным урадам Асквіта біль, прадастаўляючы Ірландыі абмежаваную самастойнасць, у Олстэры пачаліся хваляванні. Гэтыя хваляванні пагражалі перарасці ва ўзброенае процідзеянне мерапрыемствам урада. Пачатак першай імперыялістычнай вайны перашкодзіў далейшаму развіццю падзей і адтэрмінаваў разам з тым правядзенне ў жыццё новага закона аб Ірландыі.

Але барацьба ірландскага народа за сваю незалежнасць не спынілася. У красавіку 1916 года ў Дубліне пад вадзіцельствам Канолі быў падняты сцяг паўстання. Гэта паўстанне было падаўлена англійскімі ўладамі, а яго кіраўнікі расстраляны. Неўзабаве пасля сканчэння першай сусветнай вайны ірландскі народ зноў уступіў ва ўзброеную барацьбу з Англіяй. Гэта барацьба прывяла да ўтварэння ў 1921 годзе новага англійскага дамініёна — Ірландскай Свабоднай Дзяржавы. Олстэр-жа — з насельніцтвам у 1,1 млн. чалавек—прадаўжаў заставацца ў саставе метраполіі.

У 1938 годзе Ірландская Свабодная Дзяржава прыняла новую канстытуцыю, паводле якой яна аб'яўлялася незалежнай і іменавалася з таго часу «Эйрэ». Грунтуючыся на гэтым, у самым пачатку вайны ў Еўропе Ірландыя аб'явіла аб сваім нейтралітэце.

Новая канстытуцыя фармальна не была прызнана Вялікабрытаніяй. Англійскія дзяржаўназнаўцы прадаўжалі лічыць Эйрэ адным з брытанскіх дамініёнаў (самаўпраўляючыхся калоній) побач з Канадай, Паўднёва-Афрыканскім Саюзам, Аўстраліяй і Новай Зеландыяй. Але разам з тым Англія згадзілася лічыць Эйрэ нейтральнай краінай. Германія ў сваю чаргу афіцыяльна прызнала гэты нейтралітэт і захавала ў Дубліне сваё дыпламатычнае прадстаўніцтва.

Занятая Эйрэ пазіцыя не дазваляе Англіі прыцягваць ірландцаў у свае войскі. Эйрэ, якая налічвае 2,9 млн. чал. насельніцтва, можа выставіць каля трохсот тысяч салдат. Мяркуючы па вопыту сусветнай вайны 1914—18 гг. і барацьбы Ірландыі з Англіяй за сваю незалежнасць, ірландскія салдаты — выдатныя байцы, асабліва ва ўмовах партызанскай вайны ў роднай абстаноўцы. Пры іншых роўных умовах трыста тысяч ірландскіх салдат маглі-б мець для Англіі немалое, хоць і нерашаючае значэнне.

Але асноўнае значэнне нейтралітэта Эйрэ заключаецца ў тым, што ірландскія ваенна-марскія базы, асабліва тыя, якія размешчаны на паўднёвым захадзе вострава, не знаходзяцца (як гэта мела месца ў часе першай імперыялістычнай вайны) у распараджэнні Вялікабрытаніі. Такое становішча затрудняе англійскія аперацыі супроць германскіх падводных лодак, дзеючых у межах радыуса Лорыян (французскае ўзбярэжжа Брэтані)—Корк (паўднёва-заходняе ўзбярэжжа Эйрэ). Германскія падводныя лодкі іменна тут наносяць найбольш значныя страты англійскаму гандлёваму суднаходству. Мінуць гэту частку Атлантычнага акіяна можна толькі пераводам праходу суднаў далёка на поўнач—па шляху Ньюфаўндленд—Ісландыя—Паўночная Шатландыя. Перанясенне брытанскіх камунікацый на поўнач, у абход берагоў Ірландыі, падаўжае час знаходжання ў дарозе гандлёвых суднаў. Апрача таго, з паўночных портаў Вялікабрытаніі для прыёму грузаў прыгодны толькі Глазго, з яго аванпортамі і Ліверпуль, размешчаны значна далей на поўдзень. Між тым, англійскае адміралцейства, у 1935—39 гг. рыхтуючыся да надыходзячай вайны, пабудавала велізарныя докі блізка ад Брыстоля, на паўднёвым захадзе Англіі, разлічваючы на свабодны праход суднаў у час вайны міма берагоў Брэтані і Паўднёва-Заходняй Ірландыі.

Пачынаючы з верасня 1940 г., у англійскім друку паяўляюцца сістэматычныя скаргі з повада таго, што Эйрэ адмаўляецца задаволіць просьбы Англіі аб прадастаўленні ёй баз Кінгстауна і Квінстауна блізка ад Дубліна і Корка. Ірландскі прэм'ер дэ-Валера не раз заяўляў аб тым, што Эйрэ рашуча адвяргае ўсякую прапанову любой з ваюючых старон аб прадастаўленні баз і што яна гатова абараняць свой нейтралітэт ад усякага пасягання. Наўрад ці, аднак, у распараджэнні дэ-Валера ёсць сучаснае ўзбраенне, з дапамогай якога такая абарона ад пабочных пасяганняў магла-б быць сапраўды эфектыўнай.

Неабходна адзначыць, што Эйрэ мае значэнне для Вялікабрытаніі не толькі як плацдарм або ваенна-марская база, але і як важнейшая крыніца прадуктаў харчавання. Ірландыя — аграрна-індустрыяльная краіна, у якой сельская гаспадарка з'яўляецца галоўным заняткам жыхароў. Асноўныя прадукты вытворчасці і адпачасова вывазу—масла, жывая жывёла, птушка, яйкі, бэкон. У сучасны момант, калі такія важныя крыніцы харчовага снабжэння, як Данія і Галандыя, для Вялікабрытаніі страчаны, вялікае значэнне для яе прадстаўляе магчымасць атрымання гэтых прадуктаў з Ірландыі. Але і ў Эйрэ нехапае такіх важных прадуктаў харчавання, як зярно, цукар, чай, кофе. Асабліва цяжкае становішча з зерневымі: у краіне выпрацоўваецца толькі 12 проц. колькасці пшаніцы, неабходнай для патрэб насельніцтва.

Вайна нарушыла нармальныя гаспадарчыя сувязі Эйрэ амаль у такой-жа ступені, як і сувязі Вялікабрытаніі. У мірны час 95 проц. ірландскага вывазу і 70 проц. увозу прыпадалі на долю Англіі. Увесь знешні гандаль Ірландыі абслугоўваўся тады поўнасцю англійскімі і іншымі замежнымі суднамі. Цяпер англійскае камандаванне і міністэрства суднаходства выдзяляюць для патрэб Эйрэ толькі тую колькасць суднаў, якую яны лічаць патрэбнай па сваіх меркаваннях. Адсюль і харчовыя затрудненні ў Эйрэ, якія прывялі да ўвядзення картачнай сістэмы, рацыяніравання спажывання хлеба, цукру, чая і да агульнага падаражання жыцця. На палепшанне харчовага становішча няма ніякіх перспектыў. Хутчэй трэба чакаць далейшага пагоршання ў сувязі з узмацненнем ваенных дзеянняў на моры.

Паміж Эйрэ і Вялікабрытаніяй існуюць сур'ёзныя разнагалоссі па пытанню аб тэрытарыяльных граніцах Ірландыі. Велізарная большасць насельніцтва вострава ўспрымае палітычную граніцу, існуючую паміж Олстэрам і астатняй краінай, як цяжкі разрыў. Канстытуцыя Эйрэ, прынятая ў 1938 годзе, прадугледжвае з'яднанне абодвух частак вострава.

У сувязі з імкненнем Вялікабрытаніі набыць ірландскія ваенна-марскія базы, у 1940 годзе вяліся перагаворы аб далучэнні Олстэра да Эйрэ. Але Англія канчатковае вырашэнне пытання адкладвала да сканчэння вайны. Умовы, высунутыя Англіяй, былі ўрадам дэ-Валера адхілены як зусім непрыймальныя. Самое высоўванне ўмоў, на аснове якіх можа ісці гутарка аб адзінай Ірландыі, сведчыць, што ўрад Эйрэ атрымаў прынцыповую перамогу; на працягу 25 год кіраўнікі англійскай палітыкі наогул аб гэтым і слухаць не хацелі.

Цікава адзначыць, што Вялікабрытанія меркавала прыцягнуць да вырашэння ірландскага пытання трэція краіны, у прыватнасці Канаду і ЗША. З боку Канады ў 1940 годзе рабіліся нават афіцыяльныя прапановы аб здачы ў арэнду ірландскіх баз канадскаму ўраду. У канцы 1940 г. і ў пачатку 1941 г. Англія прабавала па гэтаму пытанню дабіцца ў ЗША ўздзеяння на ўрад Эйрэ. Неабходна мець на ўвазе, што ў ЗША налічваецца каля 5 млн. выхадцаў з Ірландыі і іх патомкаў. Па аднаму ўжо гэтаму ірландскае пытанне не можа быць абы якім для ЗША.

Праф. І. ЗВАВІЧ.

ЗА РУБЯЖОМ

Вайна ў Еўропе і Афрыцы

(Дзённік ваенных дзеянняў)

На англа-германскім фронце зноў узмацнілася актыўнасць германскіх узброеных сіл. Германская бамбардзіровачная авіяцыя, паведамляецца ў зводцы германскага камандавання, зрабіла налёты на рад аб'ектаў ваеннага значэння на паўднёвым усходзе ўзбярэжжа Англіі. Асабліва інтэнсіўным і ў ноч на 4 красавіка быў налёт на партовыя пабудовы Брыстоля. Карэспандэнт Юнайтэд Прэс перадае з Брыстоля, што [illegible]

Германскія ўзброеныя сілы прадаўжаюць аперацыі на моры. У паўночнай частцы Атлантычнага акіяна, паведамляецца ў зводцы германскага камандавання, германскія падводныя лодкі затапілі непрыяцельскія суды агульным водазмяшчэннем у 88.616 тон.

3 красавіка, перадае агенцтва Рэйтэр, англійскі ўзброены параход збіў адзін і нанёс пашкоджанні яшчэ двум германскім самалётам. [illegible] у ноч на 4 красавіка англійская авіяцыя зрабіла налёт на Брэст.

***

На франтах у Албаніі адбываецца артылерыйская перастрэлка. Італьянскія самалёты, як паведамляецца ў зводцы італьянскага камандавання, бамбардзіравалі [illegible] грэчаскіх войск у раёне Корча—Пагрэдзеч. Англійская авіяцыя, паведамляецца ў зводцы камандавання англійскіх ваенна-паветраных сіл у Грэцыі, зрабіла паспяховы налёт на Тэпелене.

***

У басейне Міжземнага мора германскія самалёты падвергнулі бамбардзіроўцы [illegible] на захад ад вострава Крыт. [illegible]

У Паўночнай Афрыцы прадаўжаецца наступленне германскіх і італьянскіх часцей. [illegible] 2 красавіка, гаворыцца ў зводцы германскага камандавання, узялі Аджэдабію (Лівія) і дасягнулі Зуэтына. 3 красавіка германа-італьянскія часці дасягнулі Гемінеса.

Ва Усходняй Афрыцы, у Эрытрэі, англійскія брытанскія часці працягваюць праследаванне італьянцаў, адступаючых з Асмары да Масауа.

[illegible]

Англійскія войскі эвакуіравалі Бенгазі

ЛОНДАН, 4 красавіка. (ТАСС). Афіцыяльна паведамляецца, што англійскія імперскія войскі эвакуіравалі г. Бенгазі, занятыя 6 лютага ў час наступлення ў Лівіі. [illegible]

БЕРЛІН, 4 красавіка. (ТАСС). [illegible]

Вайна ў Кітаі

(Агляд з 27 сакавіка па 4 красавіка)

[illegible] панеслі сур'ёзнае паражэнне і з 27 сакавіка пачалі адступленне, у час якога пакінулі многа зброі. У кіраўніцтве гэтымі аперацыямі прымаў удзел камандуючы японскімі войскамі ў Кітаі генерал Хата.

[illegible] Баі ідуць таксама і ў паўднёвай частцы правінцыі Шаньсі. Партызанскія атрады дзейнічаюць у зоне паўднёвага ўчастка Датун-Пучжоўскай чыгункі, перашкаджаючы руху японскіх воінскіх паяздоў.

4 красавіка. (ТАСС).

ВЕНГЕРСКІ ДРУК АБ САМАГУБСТВЕ ТЭЛЕКІ

БУДАПЕШТ, 3 красавіка. (ТАСС). Газета «Мадь'яроршаг» публікуе афіцыйнае ўрачэбнае заключэнне, у якім устанаўліваецца, што Тэлекі пакончыў жыццё самагубствам. У пратаколе паведамляецца, што ў пасцелі знойдзен браўнінг, на якім астаўся след ад указальнага пальца правай рукі. Выстрал паслядоваў у правы вісок. «Факт самагубства, — гаворыцца ў пратаколе, — безумоўна ўстаноўлен».

АДСТАЎКА ВЕНГЕРСКАГА УРАДА

БУДАПЕШТ, 3 красавіка. (ТАСС). Як паведамляе венгерскае тэлеграфнае агенцтва, сёння раніцай пад старшынствам [illegible] адбылося пасяджэнне савета міністраў. На пасяджэнні было прынята рашэнне аб калектыўнай адстаўцы ўрада. [illegible] рэгенту Хорці.

БАРДОШЫ — ПРЭМ'ЕР-МІНІСТР ВЕНГРЫІ

БУДАПЕШТ, 4 красавіка. (ТАСС). Як паведамляе Венгерскае тэлеграфнае агенцтва, міністр замежных спраў Бардошы назначан прэм'ер-міністрам Венгрыі. [illegible] Члены ўрада астаюцца на сваіх ранейшых пастах.

АБВЯРЖЭННЕ ЮГАСЛАЎСКАГА ТЭЛЕГРАФНАГА АГЕНЦТВА

БЕЛГРАД, 3 красавіка. (ТАСС). Югаслаўскае тэлеграфнае агенцтва перадае, што, хоць на ўсёй краіне пануе парадак і спакой і не адбылося ніякіх інцыдэнтаў, некаторыя замежныя газеты і радыёстанцыі паведамляюць выдуманыя весткі аб праследаванні немцаў у Югаславіі. [illegible]

ГУТАРКІ БРУК-ПАПЭМА З АДМІРАЛАМ ХАРТАМ

НЬЮ-ЙОРК, 4 красавіка. (ТАСС). Паводле паведамлення агенцтва Юнайтэд Прэс, галоўнакамандуючы англійскімі ўзброенымі сіламі на Далёкім Усходзе Брук-Папэм [illegible] на Далёкім Усходзе.

ПЕРАМЯШЧЭННІ Ў САСТАВЕ КІТАЙСКАГА ЎРАДА І КІРАЎНІЦТВА ГАМІНДАНА

ЧУНЦЫН, 3 красавіка. (ТАСС). Агенцтва Сентрал ньюс паведамляе, што ў саставе кітайскага ўрада і кіраўніцтва гаміндана праведзены наступныя перамяшчэнні: кітайскі пасол у Лондане Го Тай-цы назначан міністрам замежных спраў замест Ван Чжун-гуя, назначанага сакратаром вярхоўнага совета нацыянальнай абароны. Сакратаром ЦВК гаміндана замест Е Чжу-цзана, які пайшоў у адстаўку, назначан У Дэ-чэн.

Драмкалектыў Брэсцкага Дома народнай творчасці, які заняў першае месца ў другім туры прагляду тэатральных калектываў горада, паставіў п'есу «Без віны вінаватыя» А. Астроўскага.

На здымку: фінальная сцэна з 4-га акта. У ролі Нязнамава работнік Дома мастака Г. Нікановіч (злева), ролю Кручынінай выконвае работніца ЗАГСа М. Шэлонік.

Фота В. Лупейка. (БЕЛТА).

УПАРАДКАВАННЕ ВУЛІЦ І ПЛОШЧАЎ

БРЭСТ, 4 красавіка. (Кар. «Звязды»). У бягучым годзе намечаны вялікія работы па ўпарадкаванню маставых, тратуараў, паркаў і бульвараў горада Брэста. На гэта мерапрыемства будзе затрачана 988 тыс. рублёў.

Самым буйным аб'ектам работ будзе забрукаванне вуліцы імені Леніна. Тут разбіваецца бульвар, уздоўж тратуараў пракладваюцца спецыяльныя веладарожкі.

Вялікае месца таксама зоймуць работы па азеляненню. На іх затрачваецца 60.000 рублёў.

900.000 ПЕРШАМАЙСКІХ ДЗІЦЯЧЫХ ПАДАРУНКАЎ

Па ўстанавіўшайся традыцыі ў першамайскія дні дзетвара атрымлівае святочныя падарункі.

Кандытарскія фабрыкі БССР у гэтым годзе выпусцяць красачна афармленыя першамайскімі прывітаннямі падарункі. Рад фабрык Мінска, Гомеля, Беластока, Магілева і іншых гарадоў рэспублікі прыступілі ўжо да вырабу перадсвяточных заказаў.

Усяго фабрыкамі будзе выпушчана звыш 900 тысяч дзіцячых падарункаў.

Пачалася навігацыя

ГОМЕЛЬ, ДНЕПРА-ДЗВІНСКАЕ ПАРАХОДСТВА, 4 красавіка. (БЕЛТА). На рацэ Прыпяць на ўчастку Мазыр — Чарнобыль пачаўся ледаход. Вярхоўе Прыпяці, яе прыток і Днепра-Бугскі канал ужо ачысціліся ад ільду. Пачалася навігацыя. Сёння з Пінскага порта ў розныя напрамкі вышлі першыя караваны суднаў. Параход «Ванда Васілеўская» па Днепра-Бугскаму каналу буксіруе караван барж. На зваротным шляху ён павядзе плыт у 1.200 кубаметраў драўніны. Следам за параходам «Ванда Васілеўская» вышаў у першы рэйс у Кічаковічы (Прыпяць) параход «Мінск». Выходзіць у плаванне пасажырскі параход «Улада Саветаў»; у Давід-Гарадку ён возьме першых пасажыраў.

Пачалі сплаў лесу

БАБРУЙСК, 4 красавіка. (БЕЛТА). У вярхоўях выплавачных рэчак басейна Бабруйскай сплаўканторы пачаўся сплаў лесу. На Свіслаўіцкім сплаўучастку пачалася вязка і выплаўка 4 тысяч кубаметраў лесу. На рацэ Ігуменка пачаўся малявы сплаў. Ужо скінута ў ваду 1000 кубаметраў лесу.

Учора пачалася скідванне ў ваду лесу для малявога сплаву па Брожскай канаве (Парыцкі сплаўучастак).

Звыш мільёна рублёў на індывідуальнае жыллёвае будаўніцтва

У гарадах Мінскай вобласці сёлета шырока разгортваецца індывідуальнае жыллёвае будаўніцтва. Для аказання дапамогі забудоўшчыкам асігнавана 1.100 тыс. рублёў крэдыту—на 350 тыс. рублёў больш, чым у мінулым годзе. З гэтай сумы 100 тыс. рублёў будзе выдаткавана ў крэдыт на індывідуальнае будаўніцтва ў Барысаве, 80 тысяч—на будаўніцтва ў Слуцку, па 40 тыс. рублёў адпушчана на Чэрвень, Дзяржынск і Старыя Дарогі. Ва ўсе гэтыя раёны пасланы тыповыя чарцяжы жылых дамоў.

У Мінску індывідуальным забудоўшчыкам выдаецца крэдыт у суме 800 тыс. рублёў, у горкомгас паступіла ўжо 180 заяў ад працоўных на атрыманне крэдытаў. Для забудоўшчыкаў выдзяляюцца пляцоўкі ў раёне Камароўкі, Козырава і Грушаўскага пасёлка. У выніку індывідуальнага жыллёвага будаўніцтва да канца года жыллёвая плошча ў Мінску павялічыцца звыш чым на 15 тысяч квадратных метраў. (БЕЛТА).

ПА СЛЯДАХ ВЫСТУПЛЕННЯЎ «ЗВЯЗДЫ»

„ДОЎГАЕ ПАДАРОЖЖА“

Пад такім загалоўкам у газеце «Звязда» за 30 сакавіка г. г. быў надрукаван фельетон, у якім апісвалася падарожжа выканаўчага ліста № 634 па канцылярыях і інстанцыях.

Начальнік Упраўлення Наркамюста БССР па Мінскай вобласці паведаміў рэдакцыі, што факты, прыведзеныя ў фельетоне, поўнасцю пацвердзіліся.

Праведзена аператыўная нарада народных суддзяў і судовых выканаўцаў 3-га, 9-га і 16-га ўчасткаў г. Мінска, на якой быў абмеркаван фельетон. Нарсуддзям і судвыканаўцам пералічаных участкаў указана на недапушчальную цяганіну, дапушчаную імі ў выкананні рашэння суда па справе гр-кі Дзявур. Народным суддзям дана строгае ўказанне аб устанаўленні сістэматычнага кантролю за работай судвыканаўцаў.

Выканаўчы ліст № 634 накіраван дырэктару рэстарана ст. Мінск па месцу работы Дзявур для штомесячнага ўтрымання прысуджанай сумы і пераводу яе істцу.

ВЫДАННЕ ЛІТАРАТУРЫ НА ПОЛЬСКАЙ МОВЕ

Дзяржаўнае выдавецтва пры СНК БССР у 1941 годзе выпускае з друку на польскай мове 69 назваў кніг агульным тыражом у 515 тысяч экземпляраў.

Будуць выданы мастацка-публіцыстычны зборнік «Вялікі настаўнік Карл Маркс», кнігі «Дзіцячыя і школьныя годы Ільіча» Ульянавай, «Сустрэча з таварышом Сталіным» Байдукова, «Апавяданні аб Леніне» М. Зошчанка, «Хлеб» Аляксея Талстога і інш.

Зданы ў друк кнігі «Аб асновах ленінізма» І. В. Сталіна, «Народжаныя бурай» Нікалая Астроўскага і «Полымя на балотах» Ванды Васілеўскай.

У бліжэйшыя дні выйдуць у свет брашура «Аб дыялектычным і гістарычным матэрыялізме» і аповесць Ванды Васілеўскай «Аблічча дня».

Тыраж кожнай кнігі — 10 тысяч экземпляраў. (БЕЛТА).

Новыя віды вырабаў шырспажыва

Металаапрацоўчыя прадпрыемствы Наркамата мясцовай прамысловасці асвойваюць 15 відаў новых вырабаў шырспажыва. Радыёзавод асвойвае выпуск вузла кнопачнай настройкі радыёпрыёмніка і дзвярны замок ПС-319 вельмі складанай канструкцыі, з 4-гранным ключом. Гродненскі велазавод пачаў выраб дзіцячых двухствольных ружжаў і дзіцячых калясак. Акулярная фабрыка пачала масавы выпуск машынак для газавых ламп, якія раней увозіліся з іншых рэспублік. Лідскі завод сельскагаспадарчых машын № 2 выпускае духавыя уцюгі, якія карыстаюцца велізарным попытам у насельніцтва.

Многа новых вырабаў шырспажыва прынята да асваення і часткова ўжо асвоена раённай і абласной мясцовай прамысловасцю. Значнае месца ў гэтай прадукцыі займаюць новыя дзіцячыя цацкі. (БЕЛТА).

Унутрышкольны прагляд дзіцячай творчасці

3-га красавіка ў Мінску закончыўся ўнутрышкольны прагляд дзіцячай творчасці, у якім прыняла ўдзел 46 школ і 2 дзіцячых дамы.

Цікавымі былі выступленні вучняў малодшых класаў 13-й школы, выканаўшых украінскую народную песню «Баламуты» і танец «Лявоніха».

Для ўдзелу ў раённай алімпіядзе дзіцячай творчасці, якая пачнецца 6 красавіка ў Палацы піянераў, школы вылучылі каля 2 тысяч выканаўцаў. (БЕЛТА).

Паведамленні

Мінскі гарком КП(б)Б просіць зайсці ў оргінструктарскі аддзел гаркома (пакой 44) таварышоў:

Свірыдава Андрэя Георгіевіча, Марозава Паўла Андрэевіча, Паходня Канстанціна Нікалаевіча, Сланімскага Шаю Меерavіча, Васілец Васілія Грыгор'евіча, Марозава Аляксея Фёдаравіча, Шарэйка Нікалая Георгіевіча.

Асоб, ведаючых месцапрабыванне таварышоў, просім паведаміць па тэлефону 25028 або 23136.

5 красавіка, у 8 гадзін вечара, у памяшканні партыйных курсаў ЦК КП(б)Б (актавы зал) адбудзецца даклад аб міжнародным становішчы. Чытае дацэнт т. Драгілеў.

Білеты можна купіць у Доме партыйнай асветы (Энгельса, 28).

6 красавіка, у 8 гадзін вечара, у лекторыі Белдзяржуніверсітэта (Біякорпус, 313 аудыторыя) адбудзецца лекцыя кандыдата філалагічных навук дацэнта Ю. А. Дворкінай на тэму: «Фауст» Гётэ і яго значэнне».

Уваход свабодны.

Адказны рэдактар М. К. АСТАПЕНКА.

БЕЛАРУСКАЯ ДЗЯРЖАЎНАЯ ОРДЭНА ПРАЦОЎНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА ФІЛАРМОНІЯ

5 і 6 красавіка КАНЦЭРТНАЯ ЗАЛА (рог. вул. Карла Маркса і Урыцкага 21/13) 5 і 6 красавіка

КАНЦЭРТЫ

Салістка Дзяржаўнага Акадэмічнага ордэна Леніна Вялікага тэатра оперы і балета Саюза ССР, ЛАУРЭАТ СТАЛІНСКАЙ ПРЭМІІ

Наталія ШПІЛЕР

З УДЗЕЛАМ: лаўрэата ўсесаюзнага конкурса музыкантаў-выканаўцаў С. КНУШЭВІЦКАГА (віяланчэль), канцэртмейстара Дзяржаўнага Акадэмічнага ордэна Леніна Вялікага тэатра оперы і балета Саюза ССР С. СТУЧЭЎСКАГА (раяль).

Пачатак у 8 гадзін вечара. Каса адкрыта з 12 да 2 і з 5 да 8 г. вечара.

АКРУГОВЫ ТЭАТР ЧЫРВОНАЙ АРМІІ ЗахАВА.

ГАСТРОЛІ ДЗЯРЖАЎНАГА ТЭАТРА МУЗЫКАЛЬНАЙ КАМЕДЫІ БССР

Пачатак у 8 гадзін вечара. Каса адкрыта з 2 да 9 г. веч.

12, 13 і 14 красавіка Муз. Э. Кальмана.

БАЯДЭРА

аперэта ў 3 дзеях.

ДЗЯРЖАЎНЫ ОРДЭНА ЛЕНІНА ВЯЛІКІ ТЭАТР ОПЕРЫ І БАЛЕТА БССР

5 красавіка ТРАВІЯТА Пачатак у 8 г. веч.

6 красавіка ТРЫЛЬБІ

Бліжэйшая опера КАЗКІ ГОФМАНА

ДЗЯРЖАЎНЫ ОРДЭНА ЛЕНІНА ВЯЛІКІ ТЭАТР ОПЕРЫ І БАЛЕТА БССР

12 красавіка прэм'ера.

БАЛЕТ ДОН-КІХОТ.

Білеты са штампам 6 красавіка сапраўдны на 12 красавіка.

ПЕРШЫ БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ОРДЭНА ПРАЦОЎНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА ДРАМАТЫЧНЫ ТЭАТР

5 красавіка ДУРА ДЛЯ ІНШЫХ. РАЗУМНАЯ ДЛЯ СЯБЕ

Пачатак у 8 г. веч. Гэтымі днямі прэм'ера МАШАНЬКА

ДЗЯРЖАЎНЫ ЯЎРЭЙСКІ ТЭАТР БССР

5 красавіка «КОЛДУНЬЯ» Пачатак у 8 г. вечара.

Гэтымі днямі прэм'ера ЗАКАЛДАВАНЫ КРАВЕЦ

СЁННЯ Ў КІНОТЭАТРАХ:

Кінотэатр «Чырвоная зорка» МАЙСКАЯ НОЧ

Кінотэатр «РОДИНА» «ЗЛАТЫЕ ГОРЫ»

Дзіцячы кінотэатр. Дзённыя сеансы ВЫПАДАК У ВУЛКАНЕ. Вячэрнія сеансы для дарослых МУЗЫКАЛЬНАЯ ГІСТОРЫЯ

Кінотэатр «Інтэрнацыянал» ТРАКТАРЫСТЫ

Кінотэатр «НАВІНЫ ДНЯ» (б. «Спартак») Гісторыка-геаграфічны фільм «МОСКВА»

БЕЛАРУСКАЯ ДЗЯРЖАЎНАЯ ОРДЭНА ПРАЦОЎНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА ФІЛАРМОНІЯ

КАНЦЭРТНАЯ ЗАЛА (рог вул. Карла Маркса і Урыцкага, 21/13, тэл. 22-755)

6 красавіка ВЯЛІКІ КАНЦЭРТ ДЛЯ ШКОЛЬНІКАЎ.

У ПРАГРАМЕ: ПУШКІН У МУЗЫЦЫ

Удзельнічаюць: сімфанічны аркестр. Дырыжор К. А. СІМЕОНАЎ. Засл. арт. БССР В. Ф. ЛАПІН. Саліст дзярж. ордэна Леніна Вялікага тэатра оперы і балета БССР В. П. ТАЛАНКІН. Артыстка З. І. БРАВАРСКАЯ.

Пачатак у 2 гадзіны дня. Каса адкрыта з 12 г. дня.

Білеты ад 1 да 4 руб.

7 красавіка СІМФАНІЧНЫ КАНЦЭРТ

У праграме: Франк — сімфонія рэ-мінор. Шопен — Канцэрт ф-моль для ф-на з аркестрам. Дырыжор І. А. МУСІН. Саліст—лаўрэат міжнароднага конкурса піяністаў ім. Шопена Галіна КАЛМАНОВІЧ (Вільнюс).

АНОНС! З 8 красавіка — гастролі Маскоўскага ансамбля БАЛЕТНАЙ МІНІЯТУРЫ.

РЭСПУБЛІКАНСКАМУ ТРЭСТУ «БЕЛКРАХМАЛ»

патрэбны для работы на крахмальных заводах ГАЛОЎНЫЯ БУХГАЛТАРЫ.

Кватэры прадастаўляюцца.

Звяртацца ў Белкрахмалтрэст — г. Мінск, пл. Свабоды, д. 21/1 да галоўнага бухгалтара.

У аддзел аб'яў званіце на тэл. 20-844

Беларускі Дзяржаўны універсітэт абвяшчае прыём студэнтаў-завочнікаў

НА НАСТУПНЫЯ ФАКУЛЬТЭТЫ УНІВЕРСІТЭТА І ПЕДІНСТЫТУТА:

фізіка-матэматычны, біялагічны і геаграфічны.

На завочнае аддзяленне БДУ прымаюцца грамадзяне Саюза ССР без абмежавання ўзросту, маючыя закончаную сярэднюю адукацыю.

Паступаючыя на факультэты завочнага аддзялення БДУ трымаюць уступныя экзамены ў аб'ёме праграм сярэдняй школы па наступных прадметах: беларускай мове (пісьмова і вусна), рускай мове і літаратуры (пісьмова і вусна); апрача гэтага дадаткова здаюць экзамены:

а) паступаючыя на фізіка-матэматычны факультэт — па матэматыцы (пісьмова і вусна) фізіцы і хіміі;

б) паступаючыя на геаграфічны факультэт: па гісторыі народаў СССР і геаграфіі;

в) паступаючыя на біялагічны факультэт: па фізіцы і хіміі.

Паступаючыя на факультэты універсітэта дадаткова здаюць экзамены па адной з замежных моў (нямецкай, французскай, англійскай) па выбару паступаючага.

Без уступных экзаменаў прымаюцца: скончыўшыя сярэднюю школу або педвучылішча, маючыя атэстат выдатніка; асобы, маючыя закончаную вышэйшую адукацыю.

ПРЫЁМ ЗАЯЎ З ДАКУМЕНТАМІ ПРАВОДЗІЦЦА да 25 чэрвеня 1941 г.

Заявы, паступіўшыя ў БДУ пасля ўказанага тэрміна разглядацца не будуць.

ПРЫЁМНЫЯ ІСПЫТЫ, ЗАЛІЧЭННЕ І 10-ДЗЁННЫЯ ЎСТУПНЫЯ ЗАНЯТКІ З ЗАЛІЧАНЫМІ БУДУЦЬ ПРАВОДЗІЦЦА З 1 па 15 ліпеня 1941 года.

Заявы падаваць на імя рэктара БДУ з указаннем выбранага факультэта універсітэта або педінстытута, з прыкладаннем падрабязнай аўтабіяграфіі, атэстата аб сканчэнні сярэдняй навучальнай установы (у арыгінале) і трох фотакартак.

Скончыўшыя аднагадовыя педагагічныя курсы прадстаўляюць, апрача таго, дакумент аб сканчэнні гэтых курсаў.

Да заявы прыкласці марак на 60 кап.

АДРАС БДУ: гор. Мінск, Універсітэцкі гарадок, фізіка-матэматычны корпус, завочнае аддзяленне БДУ.

РЭКТАРЫЯТ.

БАЛАНС

ДРУКАРНІ „ЛЕНІНСКІ ШЛЯХ“ гор. Слуцка

НА 1 СТУДЗЕНЯ 1941 ГОДА

АКТЫЎ	СУМА На 1/I 1940 г.	СУМА На 1/I 1941 г.	ПАСІЎ	СУМА На 1/I 1940 г.	СУМА На 1/I 1941 г.
Асноўныя сродкі (будынкі, збудаванні, машыны, інструменты, інвентар і інш.)	273049—61	193854—10	Статутны фонд	300063—64	221137—72
Матэрыялы, сыравіна, паліва і інш.	38885—36	33045—12	Фонд дырэктара прадпрыемства	—	5692—93
Тавары, неаплачаныя пакупнікамі	48829—17	17501—94	Рэзервы і прадстаячыя плацяжы	920—00	1700—64
Грашовыя сродкі	148—34	26204—52	Разлікі з крэдыторамі	62771—54	31529—38
Сродкі ў разліках (дэбіторы)	19452—07	8676—27	Прыбытак справаздачнага года	40114—62	41145—83
Расходы за лік будучага справаздачнага перыяда	—	508—66	Амартызацыйны фонд у распараджэнні дырэктара прадпрыемства на капітальны рамонт	11797—79	15264—76
Сродкі ў капітальным рамонце	1084—37	4879—15	Амартызацыйны фонд, падлягаючы ўзносу ў Промбанк	3480—40	—
Узносы ў бюджэт ад прыбыткаў	32600—00	19100—00			
Адлічэнні ў фонд дырэктара	728—00	12701—50			
Іншыя актывы	4371—07	—			
БАЛАНС	419147—99	316471—26	БАЛАНС	419147—99	316471—26
			ЗА БАЛАНСАМ		
			Знос асноўных сродкаў	34400—25	32321—00

РЭЗУЛЬТАТЫ ГАСПАДАРЧАЙ РАБОТЫ

СТРАТЫ	СУМА	НАКАПЛЕННІ	СУМА
Іншыя страты	12034—18	Прыбытак ад рэалізацыі выкананых работ і паслуг	50159—47
УСЯГО	12034—18	Іншыя прыбыткі	3020—54
Сальдо, прыбыткаў	41145—83		
УСЯГО	53180—01	УСЯГО	53180—01

Ч. в. а. дырэктара Слуцкай друкарні «Ленінскі шлях» ЛАСКО.

Галоўны бухгалтар РАДЗЮКЕВІЧ.

Баланс разгледжан і зацверджан Мінскім аблмясцпромам, пратакол № 3 ад 28/II 1941 года.

У1909. Друкарня газеты «Звязда». М., М., Ш.